... pocztowa ... ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT — פרייז 15 גראָשען — היינט 10 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 202 | Łódź, Niedziela 30 sierpnia 1931 r. | נייַנטער יאָהרגאַנג | לאָדז, זונטאָג י״ז אלול תרצ״א | № 202

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין וויען אין עלטער פון 62 יאָהר מיין הייסגעליבטע און אונפערגעסליכע פרוי, אונזער מוטער, שוויגערמוטער, גרויסמוטער, שוועסטער, שוועגעריו און טאַנטע

נ. ע. צפורה אשת ר׳ אהרן מענדעל נ״י שטערן

(געבוירענע סענדעראָוויטש)

ווענען טאָג און שעה פון דער לויה וועט בעזונדערס מיטגעטיילט ווערען.

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

4847

הזכרה.

היינט, זונטאָג, דעם 30-טען אויגוסט, 11 א זייגער פאַרמיטאָג קומט פאָר אויפ׳ן בית-החיים א הזכרה און די ענטהילונג פון דער מצבה פון אונזער אונפערגעסליכער מוטער נ. ע.

טשאַרנע ראַפּאַפּאָרט

(געבוירענע לאַנדאַ)

צו וועלכער אַלע קרובים, פריינד און בעקאַנטע ווערען געבעטען פּינקטליך צו קומען.

די פאַמיליע.

צו די שלשים נאָך אונזער אונפערגעסליכען

ב״ע יעקב סטריקאָווסקי

קומט פאָר היינט, זונטאָג, י״ד אלול (30 שערפּיען) 11 א זייגער פריה אויפ׳ן בית-החיים א הזכרה, צו וועלכער עס ווערען געבעטען אַלע קרובים, פריינט און בעקאַנטע.

די טיפטרויערנדע פאַמיליע.

„לינת החולים" אין לאָדז, פאַלודניאָווא 19.

בעקאַנטמאַכונג.

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט דער לאָדזער יודישער בעפעלקערונג, אז דער

אַמבולאַטאָריום ביים „לינת החולים"

פאַלודניאָווא 19, טעל. 102-17

וועט פון היינט, זונטאָג, דעם 30-טען אויגוסט ד. י. טעטיג זיין נאָרמאַל.

די פערוואַלטונג.

4747

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז פרייטאָג, דעם 28-טען אויגוסט געשטאָרבען אין עלטער פון 78 יאָהר אונזער ליבע און אונפערגעסליכע מוטער, שוויגערמוטער, גרויסמוטער, אורגרויס-מוטער, שוועסטער, שוועגערין און טאַנטע

נ. ע. שרה תמר אשת המנוח החסיד ר׳ מנחם ז״ל שטיפט

(געבוירענע גאָטהעלף)

די לויה וועט פאָרקומען היינט, זונטאָג, דעם 30 אויגוסט (א׳ פ׳ נצבים תרצ״א) 12 א זייגער בייטאָג פון טרויער-הויז זגערזשער 9, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

ENGLISH

פראַנצויזיש און פאָרט געשריטענע. קאָנווערסאַציע, ליטעראַטור צו צוגענגליכע פרייזען ערטיילט א פעהיגער פע-דאַגאָג. — אַפּערטען אין אַדמיניסטר. פאַר „Mir"

א האַרציגען פאַהר-געזונד ווינש איך דיר ליבע

בעלאַ כעלמינסקאַ

צו דיין אָפּפאָהרען קיין פראַנקרייך.

סאַלעק גרינבערג

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין עלטער פון 66 יאָהר מיין ליבער מאַן, אונזער טייערער פאָטער, שווי-גערפאָטער, גרויספאָטער, ברודער, שוואָגער און פעטער

נ״ע נתנאל (סאַנדעל) ב״ר משה הערש ז״ל

דיקערמאַן

די לויה קומט פאָר היינט, זונטאָג, י״ז אלול תרצ״א, 12 א זייגער בייטאָג פון טרויער-הויז אַלעקסאַנדריסקא 19, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

ר״ה יו״כ דאַווענט דער בערימטער קאַנטאָר

ה׳ מיטעלבערג — מיט — א כאָר

אין דעם ערשטקלאַסיגען לאָקאַל מיט ווערענדע אין גאָרטען

☛ מאַניושקי 5

אין אָפּפאַלהענגדלער-פּעראיין. פון זונטאָג, דעם 6 סעפּטעמבער קען מען שוין דינגען פּלעצער צו צוגענגליכע פרייזען.

מזל-טוב

צו דער חתונה פון מיינע ליבע פריינד

פרל׳ פּאַלאַ פּאַפּינסקאַ

מיט ה׳ איזאַק וויספּום

ווינש איך א האַרציגען מזל-טוב און א גליקליך צוזאַמענלעבען.

פ. קרופּקאַ.

בעקאַנטמאַכונג.

איך מאַך בעקאַנט אַלע, וועלכע קענען מיך אַלס בעוואוסטען פּעדאַגאָג, אַז די

7-קל. אָרטאָדאָקסישע הדר-שולע

וואָלטשאַנסקי 5, פּאַסאַזש שולץ 2, על שם משה מיליך ז״ל

איז פון נייעם שול-יאָהר אָן אונטער מיין לייטונג. די שולע בעזיצט מלמדים מומחים יראים ושלמים, אויך לעהרער-פּעדאַגאָגען. די בעסטע פון שטאָט. אָנפאַנגער אין גן-ילדים ווערט גאַראַנטירט אויסצולערנען עברי אין 3 חדשים. אין די העכערע קלאַסען ווערט געלערנט גמרא תוספות מיט מפרשים. די למודי חול וועט ווערען געלערנט אַזוי ווי דער קורס אין דער פאָלקס-שולע און זי גאַראַנטירט אויסצוהאַלטען יעדעס יאָהר דעם עקזאַמען אין די רעגירונגס-פאָלקס-שולען. אַז דער סדר און דער חינוך וועט זיין מיטן ערשטן אין געבויג צו דערמאָנען, אַז איך אַליין וועל מיך בעטייליגען אין די למודים. דער לאַנגיעהריגער בעוואוסטער פּעדאַגאָג אין דער שטאָט

איינשרייבונגען יעדען טאָג פון 10 — 2 מיטאָג און פון 4 — 8 אבענד.

ישראל ויסמאַן

4780

DR. med. H. NADEL

ספּעציאַליסט פאַר אינערליכע קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 17 טעל. 168-86

צוריקגעקעהרט

נעהמט אָן פון 4 — 6 נאָכמ.

Dr. M. Wolfson

צוריקגעקעהרט

פּילסודסקיעגאָ 17, טעל. 128-83

נאָך קורצע שווערע ליידען איז נעכטען שבת קודש גע-שטאָרבען אין עלטער פון 68 יאָהר מיין ליבער מאַן, אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאָטער, שוויגערפאָטער, ברודער, שוואָגער און אָנקעל נ״ע

דוד יעקב ב״ר יחיאל אהרן ז״ל ריינערמאַן

די לויה קומט פאָר היינט, זונטאָג, דעם 30-טען אויגוסט, 12 א זייגער בייטאָג, פון טרויער-הויז פּיעטריקאָווער 27, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע

די פערוואַלטונג פון קליינפישהענדלער-פעראיין פּאָמאָרסקאַ 15 רופט אַלע מיטגלידער צו קומען מאָרגען, מאָנטאָג ד. 31. ד.ח. 11 א זייגער פריה אויפ׳ן בית-החיים צו דער הזכרה פון פרוי

נ״ע קיילע רויזע לובאַבינסקי

מיט אכטונג די פערוואַלטונג.

דאס בעוואוסטע און איבעראל בעקאנטע

7-קלאסיגע רעליגיעזע לעהר-אנשטאלט

— עם —

„בית אברהם" גן ילדים

פון אברהם שלאמאוויטש

לאדז, אגראדאווא 10

טיילט מיט, אז פון נייעם שול-יאהר איז אלעס בעדייטענד פערגרעסערט און פער-בּרייטערט געווארען מיט די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען אין אלע למודים. עס ווערען נאך איינגעשריבען תלמידים אין אלע קלאסען, ווי אויך אין 6-טען און 7-טען קלאס. די למודים הויבען זיך אן דינסטאג, דעם 1-טען ווערשעשען (ג' פ' נצבים וילך)

די ליי טונג.

בעמערקונג: אין גן ילדים ווערען אנגענומען תלמידים פון 5 יאהר אלט אן.

כוינער שחיטה טאר מען נישט נוצען אין לאדז

דער ראבינאט און ועד הכשרות האבען שוין פיל מאל מפורסם געמאכט, אז כוינער שחיטה איז נישט אונטער זייער השגחה און עס תאט דעם דין ווי פרעמדע שחיטה, נישט קוקענדיג דערויף, וואס דער פאביאניצער רב מיט א היגען דיין האבען אויסגעגלייכט די כאינער שוחטים מיט דעם טושינער רב, ווי אויך מיט דעם משגיח הוב יעקל קליגער. דאס איז נור די ארדנונג אין כוינ, אבער נישט מכשיר זיין דאס פלייש אין לאדז אדער פאביאניץ. דאס איז

פרעמדע שחיטה, וואס מען טאר נישט נוצען אין לאדז.

דערביי איז מען מתרה די כוינער שוחטים, אז זייער סטעמפעל דארף זיין כשר-כוינ, און דאס ווארט לאדז זאל זיך נישט געפינען. אין געגענפאל וועט מען זיי צוציהען צו פעראנטווארטליכקייט, ווייל דאס איז נור צו פערבלענדען. אויך איז מען מתרה אז אין א לאדזער יאטקע, וואו מ'וועט געפונען כוינער פלייש, וועט מען מפרסם זיין, אז ער פאלגט נישט דעם ראבינאט.

לאדזער ראבינאט.

די ליי טונג

פון ערשטן ארטאדאקסישן לער-אנשטאלט

„דרכי-נעם"

— אין —

פון גרשון אלי' ליסס לאדז

ערשטער „דרכי-נעם" קילינסקי 50, טעל. 215-26

צווייטער „דרכי-נעם" אל. 1 מאי 20, טעל. 200-43

מאכט בעקאנט, אז עס ווערען נאך אנגענומען איינ-שרייבונגען פון תלמידים אין אונזערע

פערגרעסערטע לעהר-אנשטאלטען

וועלכע זענען, ווי בעוואוסט, איינגעארדענט ערשטקלא-סיג אין אלע הינזיכטען. אויך ווערען שוין אנגענומען תלמידים-אנפענגער אין אונזערע

גן-ילדים'ס

וואס ווערען געפיהרט דורך ספעציאליסטען-פעדאגאגען ערציהער. עס ווערט יעצט אויך פערגרעסערט און פערברייטערט די

מתיבתא לתלמוד ולהוראה

עס וועט טעטיג זיין א מתיבתא א', ב' און ג' ביי דער מיטווירקונג פון בעוואוסטע בעלי-הוראה. גלייכ-צייטיג זענען מיר מודיע, אז די

8-קל. גימנאזיאל-קורסען

קאנצעסיאנירט דורכ'ן קוראטאריום ווערען יעצט פער-גרעסערט. עס וועלען טעטיג זיין די קלאסען IV, V און VI אונטער דער לייטונג פון בעקאנטע גימנאזיאל-פראפעסארען. אויך מאכען מיר בעקאנט, אז דער

פענסיאן

פאר תלמידים פון דער פרעמד ווערט רעארגאניזירט און וועט זיין אין א ספעציעלען לאקאל אונטער דער לייטונג פון אנ'אנגאזשירטען פאכמאן - ספעציאליסט. אויך קענען אונזערע תלמידים געניסען פון דער

זומער-קאלאניע

וועלכע עקזיסטירט שוין ביי אונזער אנשטאלט דאס 2-טע יאהר, און געפינט זיך אין א פרעכטיגער געזונדער וואלד-געגענד. די תלמידים האבען אויף דער קאלאניע די בעסטע זארגפעלטיגע און ערציהערישע אויפזיכט.

איינשרייבונגען ווערען אנגענומען טעגליך פון 9 – 1 פארמ. און פון 4—7 נאכמ.

די לייטונג.

די לייטונג פון דער 7-קל. שול-ע

פון א. עדעלשטיין, 9 סאלנא 9

מאכט בעקאנט, אז עס ווערען אנגענומען שילער פון 7 ביז 14 יאהר אין אלע קלאסען אויף דעם יאהר 1931/32, יעדען טאג פון 9 פריה ביז 1 מיטאג און פון 3—6 נאכמיטאג.

אין דער שולע ווערט געלערנט, א חוץ די וועלטליכע בילדונג, עברי, חומש, רש"י, תנ"ך, משניות, דינים און גמרא מיט תוספות דורך די בעסטע לעהרער און מלמדים.

די ערציהונג איז א שטרענג רעליגיעזע. נאכ'ן פערלאנג פון די עלטערן ווערען די שילער פארגעברייט אין אלע יודישע גימנאזיעס.

אין פארברייטונגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 יאהר אהן פארקענטניש. אלע פארמאליטעטען לגבי דער שול-מאכט: רויטע צעטלען, איבערטראגען קינדער פון אנדערע שולען ערלעדיגט די שולע.

די למודים פאנגען אן דעם 1.IX.31, י"ט אלול.

לייטער פון דער שולע י. עדעלשטיין.

GIMNAZJUM HUMANISTYCZNE MĘSKIE

I. KACENELSONA

(z prawami gimnazjów państwowych)

43 ZAWADZKA 48

אנמעלדונגען פון נייע שילער נעמט אן די קאנצעלאריע טאג-טעגליך פון 10 ביז 2 און פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.

די עגזאמענס פון די ניי-אנגעקומענע שילער – פון 2 טען סעפטעמבער.

דאס גימנאזיום איז איבערגעטראגען געווארען אינ'ם נייעם ספעציעל אויפגעבויטען בנין מיט אלע פארשריפטען פון דער היגיענע. די געביידע איז פערזעהען מיט צענטראל-בעהייצונג, מיט אנ'אייגענעם הויף און אלע בעקוועמליכקייטען.

ביז דעם 31-טן אויגוסט איז נאך די קאנצעלאריע טעטיג אויף שרוד-מיעיסקא 5 (צעגעלניאנא 28).

עס ווערען אויך איינגעשריבען קינדער פון 4 יאהר אן און ווייטער אין אונזער גן-ילדים און שולע אויף קילינסקיעגא 120.

די דירעקציע.

מאשיך-מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע ווי אויך מצה-מעהל אייער-פערפעל און סוכארקעס לויט קארלסבאדער סיסטעם מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בע-קאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער איבעראל בעוואוסטער צוקערביע

ב. וויינבערג

38 פיעטריקאווער 38

:–: טעלעפאן 143-82. :–:

אכטונג! עס ווערע אויך ארויסגעגעבער פריהשטיקען, אווענד-בּרויטען ווי אויך יארסקע מיטאגען

אין דעם בעוואוסטען

עהר - אנשטאלט פון

ב. י. זייף

זאוואדזקא 29

ווערען אנגענומען צום איצטיגען שול-יאהר נייע שילער. בעסטע לעהר-קרעפטען.

מיט אכטונג די שול-לייטונג

ווארפט נישט אוועק

קיין אויסגעבערענטע

זשארובקעס

פאר יעדע אלטע זשארובקע בעקומט איהר א נייע געגען צוצאהלונג פון א העלבען פרייז

ביי מ. זענדער

פלאץ וואלנאשטשי 9

(רוג נאוואמיעסקא) טעל. 124 98

ס'ווערט געזוכט

אין שולען פראקט. 1-קלאסיגער

גמרא מלמד

אין די 7-קלאסיגע מענער-שולע און חדר האצענעלזאן-נחומאב נארלודקא 8, (ביי נאוואמיעסקא שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 נ. מ.

בעקאנטמאכונג.

דערמיט מאך איך בעקאנט די ג. סוחרים, אז מיין

מיטעלקע - און שטשעפאטשקעס-פאבריק

געפינט זיך פון היינט אן אויף נאוואמיעסקא 30 אין הויף. גלייכצייטיג מאך איך בעקאנט, אז איך בעזיץ שטענדיג אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע בערשטען-אויסארבייטונגען.

מיט אכטונג ב. פעלדמאן

נאוואמיעסקא 30, אין הויף.

Lekarz-Dentysta

St. GELBERG

Zawadzka 14, tel. 108-33

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אן פון 10—2 און פון 4—7 אווענד.

Dr. B. Robinson

פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86

צוריקגעקעהרט.

די הנהלה פון די 7-קלאסיגע שולען

האצענעלזאן-נחומאב

איז מודיע דאס פון נייעם שול-יאר אן, ד. ה. פון 1/9 1931 (י"ט אלול ווערען די שולען רעארגאניזירט און ס'קומען פאר פאלגענדע ענדערונגען:

7-קלאסיגע שולע אויף דער נארלודקא 8. טעלעפאן 177-01 (צווישען נאוואמיעסקא און הסכארניא) ווירד געענדערט אויף א

מענער-שולע

און נעמט אן אין אלע קלאסען (אדו.) נור אינגלעך פון 5½ ביז 15 יאהר

פאר די אינגלעך פון ארטאדאקסישע עלטערן עגזיסטירט

א רעליגיעזער-חדר

וואו ס'ווירד געלערנט דורך די בעסטע מלמדים גרינדליך

חומש, רש"י, פסוק, גמרא ותוספות

אין הדר ווערען אנגענומען אינגלעך פון 4 ביז 15 יאהר.

אין ד. פרעבעל-שולע (שפיל-שולע) און אין ערשטען אדזיאל קענען אויך אויפג. ווערען מיידלעך פון 3—7 יאהר

7-קלאסיגע שולע אויף דער פאמארסקא 20. טעלעפאן 183-40 ס'ווערען אין דעם פארגרעסערטען לא-קאל געעפענט די קלאסען A. B. C. I. II. III. IV. (אדדזיאלען 1 ביז VII)

פיר קנאבען און מעדכען

אין שול צוואנג-עלטער פון 7—15 יאהר

א ספעציעלער פארברייטונגס - קלאס פיר ענטוויקעלטע קינדער פון 5½ ביז 7 יאהר

ביי דער שולע ענג. א מוסטערהאפטע

פרעבעל-שולע (שפיל-שולע) פיר קינדער אהן אונטערשייד פון ענטוויקלונג פון 3½ ביז 7 יאהר

די פרעבעל-שולע ווירד געפיהרט אין דער פוילישער אונטעררוכטס-שפראך לויטן סיסטעם פון פראפעס. מאנטעסאורי מיט מוזיק און ריטמיק.

פיר פיזיש שוואכע קינדער ווי אויך פיר אונבעמיטעלטע עגזיסטירט א נאכמיטאג-שולע ביז 50% בילינער. נאכמיטאג פרעבעל-שולע.

וויכטיגע בעמערקונג!

1) די 7-קלאסיגע שולע און רעליגיעזער חדר אויף דער גאס נאר-לודקא 8 (בײ נאוואמיעסקא) איז די נעהאונשענע אנשטאלט פיר די עלטערן, וועלכע בלאנדזשען צווישען וועלטען און זוכען צו פאראייניגען די מאדערנע וועלטליכע בילדונג און ערציהונג מיט'ן אידישן רעליגיעזען הדר ד. ה. לסודי קודש מיטלמודי חול.

2) די שולע ערלעדיגט פאר די עלטערן דאס איבערטראגען די קינדער פון אנ-דערע שולען, ווי אויך אלע פארמאליטעטען לגבי דער שול-מאכט (רויטע און אנדערע הויזוואגיטס).

די קאנצעלאריע פון דער שולע אויף פאמארסקא 20 איז טעטיג פון 5 ביז 8 אוו. נארלודקא 8 " " 12 " 2 נ.מ.

7-קל. מענער-שולע z pr. szk. państw. פון

ש. שולדענריין

29 פאלודניאווע 29

עס גן-ילדים איז די געוואונשענע שולע פאר קינדער, וואס די עלטערן ווילען זיי געבען צוזאמען מיט וועלטליכע בילדונג א שטרענגע רעליגיעזע ערציהונג און גרינדליכע לעהרע אין תנ"ך, העברעאיש, ווי אויך אין תלמוד. דאס לעהר-פערסאנאל בעשטעהט פון די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען. אין פארברייטונגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 און א האלב יאהר אהן שום קענטניש.

איינשרייבונג טעגליך אין אלע קלאסען פון 9—2 און פון 4—6 נ"מ

דאס בעוואוסטע און איבעראל בעקאנטע 7 קל. רעליגיעזע לעהר-אנשטאלט

בית ספר תורה ודרך ארץ

עם גן ילדים

העניך ליטוריך לאדז בזשעזשינער 5

טיילט מיט, אז פון נייעם שול-יאהר איז אלעס בעדייטענד פערגרעסערט און פערברייטערט געווארען מיט די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען אין אלע למודים. עס ווערען שוין איינגעשריבען תלמידים אין אלע קלאסען ווי אויך אין 6-טען און 7-טען קלאס.

די לייטונג.

בעמערקונג: אין גן-ילדים ווערען אנגענומען תלמידים פון 5 יאהר אן

די למודים הויבען זיך אן דעם 1-טען ווערשעשען, ג' פ' נצבים.

וויכטיג פאר שאכטלמאכער!!

שטעטס אויף לאגער פערשידענע

פאנטאזיע-פאפירען

צום איבערציהען שאכטלען

אין 12 פערשידענע מוסטערן

איך פערטיג אויך אויס אויף וואונש נייע מוסטערן. עס ווערט אויך פערקויפט פון 1 ליברע אן.

Drukarnia i Litografja

A. RUNDSTEIN, ŁÓDŹ

NARUTOWICZA 30 — TEL. 213-72

דערמאָרדעט דעפּ. האָלובקאָ

וואַרשאַ, 29 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) פון טרוסקאַוויעץ איז אָנגעקומען די טראַגישע ידיעה, אז היינט איז דאָרט דערשאָסען געוואָרען דער וויצע-פּרעזעס פון ב. ב.-סיים-קלוב דעפּ. טאַדעאוש האָלובקאָ, וועלכער האָט דאָרט פערבראַכט זיין אורלויב-צייט.

ארום 9 אַ זייגער אין אָוועט זענען צום דעפּ. האָלובקאָ אריין אין שטוב 2 אומבעקאַנטע פערזאָן, וועלכע האָבען 3 מאָל אויסגעשאָסען. די קוילען האָבען געטראָפען דעם דעפּ. האָלובקאָ וועלכער איז געפאַלען טויט.

די מערדער זענען ענטלאָפען. פּאָליציי פיהרט אַנ'אויספאָרשונג.

לעמבערג, 29 (טעלעפאָניש) דער דערמאָרדעטער דעפּ. האָלובקאָ איז געווען אין אַ פּענסיאָנאַט און ער איז שוין געלעגען אין בעט און געלעזען אַ בוך. ווי מען גיט איבער זענען די מערדער געווען געקליידעט ווי סטודענטען. 1 קויל האָט דעם דעפּ. האָלובקאָ געטראָפען אין קאָפּ און 2 קוילען — אין פּלייצע.

דעפּ. האָלובקאָ איז געבליבען טויט אויפ'ן אָרט.

אין פּענסיאָנאַט איז געוואָרן אַ מהומה צוליב דער שיסעריי, נאָר די מערדער זענען געלונגען צו אַנטלויפן אין גרויסן רעגען וואָס האָט געגאָסען אין גאַס.

אויפ'ן אָרט פון מאָרד איז אין 5 מינוט נאָכ'ן בלוטיגען אטענטאַט אָנגעקומען פּאָליציי און דער סאַנאַציע-דעפּוטאַט וואַיטש קיזוויטש.

ביז שפּעט ביינאַכט איז דער פּאָליציי נישט געלונגען צו קומען אויף די שפּורען פון די מערדער.

גענדיגט דער וואָלדעמאַראַס-פּראָצעס

קאָוונע 29 (טו) פרייטאָג האָט זיך געענדיגט דער פּראָצעס געגען וואָלדעמאַראַס'ן. היינט ווערט דערוואַרט דער אורטייל.

מינדערהייטען-קאָנגרעס אין גענף

גענף, 29. (טו) היינט האָט זיך געעפענט דער מינדערהייטען-קאָנגרעס, אויף וועלכען עס זענען פערעפענטליכט געוואָרען די אויטענטישע דאָקומענטען-מאַטעריאַלען איבער דער לאַגע פון די מינדערהייטען אין די איראָפּעאישע לענדער.

אין די מאַטעריאַלען געפונען זיך בעריכטען פון דער לאַגע פון 40 מינדערהייטען, וועלכע לעבען אין 19 איראָפּעאישע לענדער און גיבען אַ גענויען בעגריף איבער זייערע עטנאָגראַפישע, סאָציאַלע, ווירטשאַפטליכע און פּאָליטישע פערהעלטעניסען, דאָס פערעפענטליכען די דאָזיגע מאַטעריאַלען ווערט צוגעגעבען אַ גרויסע בעדייטונג.

דער גענ. סעקרעטאַר ד"ר אַמענדע האָט אין זיין איינלייטונג אָנגעוויזען, אַז מיט די געזאַמעלטע מאַטעריאַלען האָבען די מינדערהייטען געגעבען דער וועלט די מעגליכקייט לייכטער צו קאָנען לעזען די דאָזיגע וויכטיגע מינדערהייטען-פראַגע אין איראָפּע.

גענף, 29. (טו) די מינדערהייטען-קאָנפערענץ האָט געעפענט ד"ר ווילפאַן אין דער דייטשער שפּראַך.

צום ערשטען מאָל בעטייליגט זיך אין קאָנגרעס דער פערטרעטער פון דער גריכישער מינדערהייט (אויף דעם איטאַליענישען דאָדעקאַנעס-אינזעל.

די ענגלישע קאָאַליציע-רעגירונג האט א מעהרהייט אין פאַרלאַמענט

לאָנדאָן, 29 (טו) נאָכ'ן געשפּרעך צווישען די דריי גרויסע פּאָליטישע פּאַרטייען, האָט זיך ארויסגעשטעלט, אז די נאַציאָנאַל-קאָאַליציע-רעגירונג האָט אין פאַרלאַמענט א מעהרהייט פון 50 שטימען.

וואַהלען אין וואַרשאַווער קהלה בעשטעטיגט

וואַרשאַ, 29 (טעלעפאָניש) דער בילדונגס-מיניסטער האָט צוגעשיקט צום וואַרשאַווער רעגירונגס-קאָמיסאַר אַ בריף, אין וועלכען עס ווערט מיטגעטיילט, אז עס ווערען בעשטעטיגט די וואַהלען פון פּרעזעס און וויצע-פּרעזעס פון וואַרשאַווער קהלה-פערוואַלטונג און פון פּרעזעס און וויצע-פּרעזעס פון קהלה-ראַט.

לייבור-פּאַרטיי פאָדערט מאַקדאָנאַלד זאָל זיך אָפּזאָגען פון דעפּוטאַט-מאַנדאַט

לאָנדאָן, 29 (ספּ. טעל.) אויף דער היינטיגער פערזאַמלונג פון דער לייבור-פּאַרטיי איז בעשלאָסען געוואָרען אויפצופאָדערן מאַקדאָנאַלד'ן ער זאָל זיך אָפּזאָגען פון זיין מאַנדאַט אַלס דעפּוטאַט.

דאָס „ברוינע הויז"

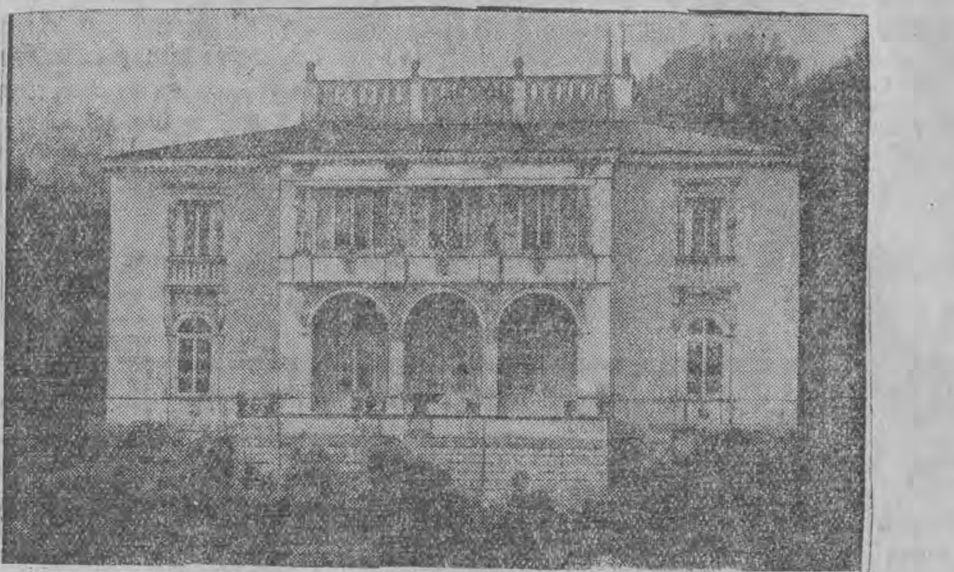

רעזידענץ פון די היטלעראָווצעס אין דרעזדען

די 2-טע רשימה פון די זוכי-בגורל פון אונזער פּרעמיען-קאָנקורס קומט מאָרגען!

שייטלען מיט פּאַריזער שרינדען
ווי אויך פּערטיגע שייטלען
ווערען ערשטקלאַסיג און רעיעל אויסגעאַרבייט
צו ביליגע פּרייזען
ביי קערש, סטוואָראָווא 15
לינקע אָפיצינע, 1-שטער שטאָק.

Sz. Zarządowi i Administracji „Uzdrowiska" przy Łódzkim Tow. Pielęgn. Chorych „Bykur Cholim" za troskliwą opiekę składa serdeczne podziękowanie i „Bóg zapłać"
V sezon kobiecy w sierpniu.

השבת אבדה.
עס זענען פערלוירען געוואָרען 2 וועקסלען: 1) 500 זל. אויסשטעלער אַרענבוך, זאַוואַדזקאַ 40, צאָהלבאַר דעם 27/10, אָרדרע אָרנשטיין און פאָגעל, 2) 500 זל. אויסשט. Franciszek Kołodzinski, צאָהלבאַר דעם 15/10, אָרדרע ז. דאַווידזאָן. די וועקסלען ווערען ערקלערט פאַר אומגילטיג. דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען געבען בעלוינונג אָפּצוגעבען צו ל. שטולדעווויטש קילינסקיעגאָ 23. 4996

אין דער בעוואוסטער 7-קל. שולע פון ש. זשעלאַנקאָ, פּילסודסקיעגאָ 70 (ווסכאָדניאַ) פראָנט, 1. שט.
ווערען אָנגענומען שילער פון 6 יאָהר אָן געצליך אָהן פאָרבערייטונג און ווערען גרינדליך צוגעגרייט אין אַלע הויכע מיטעל-שולען. גרויס געוויכט ווערט געלייגט אויף די רעליגעזע און העבּרעאישע למודים. די שולע האָט דאָס יאָהר פערגרעסערט דאָס לאָקאַל, ווי אויך דאָס גאַנצע לעהרער-פּערסאָנאַל, וועלכעס בעשטעהט פון ערשטקלאַסיגע פּעדאַגאָגישע קרעפטען.
בעמערקונג: דורכגאַנג דורך פּיעטריקאָווער 44 און 46.
איינשרייבונגען טעגליך אין קאַנצעלאַריע פון 10—2 און פון 4—6 נ"מ

בית מדרש לרבנים „תחכמוני" וואַרשאַ, גזשיבאָווסקאַ 19 — טעל. 39-275 —
דאָס לעהר-פּראָגראַם פון „תחכמוני" נעהמט אַרום אַ זעהר ברייטען קורס פון תלמודיטיש-יודאַאיסטישע למודים צוגלייך מיט אַ 8-קלאַסיגען גימנאַזיאַל-קורס פון אַלגעמיינע למודים. די איינטריט-עקזאַמענס פאַר נייע תלמידים וועלען דויערען ביז מיטוואָך, דעם 2/9 ד. י. פאַר פּראָווינצער תלמידים — הנחות פון שכר-למוד.
די דירעקציע.

שטעה אויף לעז, וויכטיג נייעס!
נאָך מיין צוריקקומען פון אויסלאַנד איז שבת, דעם 29-טן פאָרגעקומען די ערעפנונג פון מיין בעוואוסטער טאַנץ-שולע ספּעציעל פאַר דער יודישער געזעלשאַפט.
די טענץ ווערען בעגלייט מיט דער נייעסטער קלאַנג- און ראַדיאָ-מוזיק. די נייעסטע נאָך נישט געהערטע שלאַגערן. שילער און שילערינס ווערען אָנגענומען טעגליך פון 10 פריה אין מיין פּריוואַט-וואוינונג ציגעלגאַס 32 און פון 7 אַ זייגער אָוועט אין מיין טאַנץ-שולע ציגעלגאַס 22 (פריער 54) ווי אויך פּריוואַטע לעקציעס.
מיט אַכטונג
י. זאַלצמאַן, דיפּל. טאַנץ-לעהרער.

Dr. Med. M. Wajnberg
ספּעציאַל אַרצט פאַר נערווען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט.
ZEROMSKIEGO 25 (פאַנסקאַ)
טעל. 20-172
נעהמט אָן פון 5 ביז 7 נאָכמיטאָג.

Dr. med. I. Grynberg
אינערליכע קראַנקהייטען ספּעצ. פאַר האַרץ
צוריקגעקעהרט
CEGIELNIANA 17 צעגעלניאַנאַ
Telefon 17-415 טעלעפאָן

Dr. MED. H. LUBICZ
ספּ. פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנק.
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעל. 13-142
עמפּפאַנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8, זונטאָג און יו"ט 9—1, פאַר דאַמען בעזונדערער וואַרטע-זאַל.

פאַר מאַגענלײדענדע
ראַבאַרבער-וויין, פּעפּסין-וויין
אין פּרימאַ קוואַליטעט
צו בעקומען אין דער ווײנהאַנדלונג פון
E SZYKIER
Północna 1, tel. 107-84

DR. MED. Józef Imich
ספּעציאַליסט פון אויערן, נאָז, האַלז און קעהל-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
מאָניושקי 1, טעלעפאָן 97-209.
נעהמט אָן פון 1—2 און פון 5—7 נאָכמ.

DR. MED. Jerzy SUDYA
ספּעציאַל-אַרצט פאַר אַקושער- און פרויען-קראַנקהייטען
ZIELONA 30 זשעלאָנאַ
טעלעפאָן 27-115
נעמט אָן פון 5 ביז 7 נאָכמיטאָג.

וואָרנונג!
די צייטונג, קאָמיסיע צו בעקעמפען די נאַכט-אַרבייט ביי די שטריקער-סעקציע P.D. מאַכט בעקאַנט, אַז עס זאָל זיך קיינער נישט ענטשטעהן אָנצוהויבען צו אַרבייטען ביינאַכט.
מיר וועלען דאָס אויסראָטען מיט דער גרעסטער שטרענגקייט און מיר נעהמען אָראָפּ פון זיך יעדע פעראַנטוואָרטליכקייט.
די צייטווייליגע קאָמיסיע צו בעקעמפען די נאַכט-אַרבייט.

אכטונג!
די בעוואוסטע און לאַנג-עקזיסטירענדע פירמע
J. FUTERMAN
Łódź, Piotrkowska 54, tel. 106-54
מאַכט בעקאַנט, דאָס זי בעזיצט און עמפּפעהלט דער געעהרטער קונדשאַפט צו די פאָרשטעהענדע ימים-טובים אַ זעהר רייכען אויסוואַהל פון אַלערלעי מאָדערנסטע לעצטע נייהייטען פון:
דיוואַנעס, טיש-בעט-דעקען, מעבעל-איבערצוג
כאַרניקעס, נאַרזשוטען, דעקאָראַציע-שטאָפען
גאַרדינען, קאַצען, צעראַטען
פאַרטיערן, רייזע-פלעדען, לינאָלעאום
בעמערקונג: פאַרטרעטונג פון די בעסטע ביעלסקער האַנד-דיוואַנעס.
הורט! דעטייל!
54 54

עכט נור אין אָריגינעלע שאַכטעל
בעמערקונג! זאַפּראַווע אויף דער וואָג אַרבייטען מיר נישט.
וואַרפט זאַלכע אַב אַלס פאַלשע סחורה

פול ענטוישונגען, זארג און צער

איז געווען מיין אמטירונגס-צייט אין ארץ-ישראל

געזעגענונגס-רעדע פון הויך-קאמיסאר טשענסעלאר

ירושלים, 29. (יט"א טעלעגראפיש) די ירושלים'ער מוניציפאַליטעט האָט איינגעאָרדענט אַ געזעגענונגס-פייערונג לכבוד דעם אָפּטרעטענדיגען הויך-קאָמיסאַר פון ארץ-ישראל סער טשענסעלאָר.

טשענסעלאָר האָט געהאַלטען אַ גרויסע געזעגענונגס-רעדע, אין וועלכער ער האָט געזאָגט, אַז די דריי יאָהר, וואָס ער האָט אַמטירט אין א"י, זענען געווען פול מיט ענטוישונגען, זאָרג און צער. ער קאָן זיך נישט גראַטולירען, אַז ער זאָל האָבען עפּעס אויפגעטון, כדי דאָס לאַנד צו מאַכען גליקליכער, און ער גיט זיך אָפּ דעם טרויעריגען דין יחשבון וועגען דעם, וויפיל עס איז דאָ אויפצוטון און ווייניג עס איז אויפגעטון געוואָרען.

רייזע פון „גראף צעפעלין" קיין דרום-אפריקע

פרידכיסהאַפען, 29. (טו) שבת 9 אין אווענד איז „גראַף צעפעלין" אַרויסגעפאָהרען אויף זער רייזע קיין דרום-אַפריקע.

אין דער רייזע נעמען אַנטייל 13 פּאַסאַזשירען.

פראנקרייך זאל זיך אפזאגען פון סיריען-מאנדאט

פּאַריז, 29. (טו) האַוואַס מעלדעט פון גענף, אַז פראַנקרייך האָט בדעה זיך אָפּצוזאָגען פון מאַנדאַט איבער סיריען.

קאנטאקט צווישען די קאמוניסטען און אראבישער עקזעקוטיווע אין א"י

ירושלים, 29 (יטא טעלעגראַפיש) ווי יטא דערוויסט זיך, האָט דער ארעסט פון די דריי אראַבער אין שכם אויפגעדעקט די צוזאַמענארבייט צווישען די קאָמוניסטען און דער אראבישער עקזעקוטיווע.

די אפערע וועט פולקאָם אויפגעקלערט ווערן ווען עס וועט פערעפענטליכט ווערען די קאָרעספּאָנדענץ און די פראָטאָקאָלען פון מוזולמענישען יוגענד-פערבאַנד אין שכם.

אונרוהען אין באמביי

צוליב גאנדים אפפאהרען קיין לאנדאן

לאָנדאָן, 29, (טו) בעת גאנדיס אָפּפאָהרען קיין לאָנדאָן, איז אין באָמביי געקומען צו אַ בלוטיגען צוזאַמענשטויס צווישען די גאַנדיסטען און די אינדישע ראַדיקאַלען. עס זענען פערהאַן פערוואונדעטע.

די ראַדיקאַלען האָבען אויך געפּרובט שטערען די רעדע, וואָס גאנדי האָט געהאַלטען איידער די שיף איז אָפּגעגאַנגען.

פענער בראקוויי איז געווען אין ווארשא

א שעה אונטער פאליציי'אישער אויפזיכט

וואַרשאָ, 29 (טעלעפאָניש). לכבוד דעם פיהרער פון דער ענגלישער אינאפהענגיגער ארבייטער-פּאַרטיי פענער בראָקוויי, האָט דער „בונד" אין וואַרשאָ איינגעאָרדענט א גלעזעל טיי אין ארבייטער-רעסטאָראַן, קארמעליצקא 13. עולם ארבייטער האָבען זיך משמח געווען מיט'ן גאַסט. פּלוצים איז אַנגעקומען פּאָליציי ארומגערינגעלט דעם רעסטאָראַן און בעפוילען קיינער זאָל נישט ארויסגעהן. ערשט אין א שעה ארום זענען די פערזאַמעלטע בעפרייט געוואָרען דערונטער אויך דער ענגלישער גאַסט.

ווי עס האָט זיך ארויסגעוויזען האָט פּאָליציי בעקומען א ידיעה, אַז דאָרט קומט פאָר אַן'אומלעגאַלע פערזאַמלונג.

אויסגעפיהרט טויט-שטראף איבער א רויב-מערדער

לעמבערג, 29 (טעלעפאָניש). אין סאַמבאָר איז אויסגעפיהרט געוואָרען די טויט-שטראָף-עקזעקוציע דורך אויפהענגען איבער דעם דרייסיג-יעהריגען פעדאר קאוואלעץ, וועלכער איז געווען פעראורטיילט צום טויט פאר א רויב-אָנפאַל און מאָרד. די עקזעקוציע איז אויסגעפיהרט געוואָרען אויפ'ן הויף פון דער טורמע אין דער אַנוועזענהייט פון פּראָקוראָר און צוועלף פאָרשטעהער פון דער פּאָליציי. דער תליון מאַטשעיעווסקי האָט די ארבייט אויסגעפיהרט אָהן מאַסקע, נאָר אין א שווארצען אַנצוג און אין ווייסע הענטשקעס. נאָך דער עקזעקוציע האָט ער די הענטשקעס אַריינגעוואָרפען אין דער טרומנע מיט דעם טויטען קערפער.

מין. זאלעסקי'ס רעדע אין פאריז

וועגען די אונטערהאנדלונגען מיט די סאוויעטען

די שלום-שטרעבונג פון פוילען און פראנקרייך

פּאַריז, 29 (ספ.) אויף אַ באַנקעט האָט מיניסטער זאַלעסקי געהאַלטען אַ רעדע אין וועלכע ער האָט בעריהרט די פראַגע וועגען די אונטערהאנדלונגען מיט די סאָוויעטען.

דער מיניסטער האָט געזאָגט, אַז פראַנקרייך און פּוילען האָבען אָנגעהויבען אונטערהאנדלען מיט אַ דריטער מלוכה וועגען שליסען אַן'אָפּמאַך נישט אָנצוגרייפען איינער דעם אַנדערען.

עס איז פולשטענדיג נאַטירליך, וואָס ביידע פרידליך געשטימטע מלוכות האָבען מיט צופרידענהייט איבערגענומען די דאָזיגע איניציאַטיוו.

פּוילען פערפאָלגט מיט צופרידענקייט און מיט צוטרויען די אונטערהאנדלונגען פון דער פראַנצויזישער רעגירונג. די דאָזיגע איניציאַטיוו איז אַ נאָרמאַלער רעזולטאַט פון דער שלום-פּאָליטיק וואָס עס פיהרען פראנקרייך און פּוילען.

אונזערע ציל-פערענדיגט דער מיניסטער-זענען קלאָרע, אונזערע בעמיהונגען שטרעבען נאָר צו קאָנסאָלידירען דעם שלום און, איך האָב די האָפנונג, אַז טראָץ אַלע שטערונגען וועלען די בעמיהונגען, וואָס זענען אונטערגענומען געוואָרען דורך אונזערע ביידע רעגירונגען, נישט בלייבען אָהן גוטע רעזולטאַטען.

פּרעמיער לאַוואַל האָט געענטפערט מיט א פריינדליכער רעדע לטובת פּוילען.

500 מיליאן דאלאר

אזא הלואה זאל ענגלאנד בעקומען

לייבאר-פארטיי אפיציעל אריבער אין אפאזיציע. — וואהלען צום פארלאמענט זאלען פארקומען אין נאוועמבער

לאָנדאָן, 29. (ספּ. טעל.) די „מאָרנינג פּאָסט" מעלדעט, אַז די רעגירונג האָט בעשלאָסען צו רופען דעם פּאַרלאַמענט אויף דעם 8. סעפּטעמבער. די רעגירונג רעכענט, אַז זי וועט האָבען צו טון מיט אַ שטאַרקער אָפּאָזיציע פון דער לייבאָר פּאַרטיי. מען רעכענט, אַז די נייע וואַהלען צום פּאַרלאַמענט זאָלען פאָרקומען שוין אין נאָוועמבער.

לאָנדאָן, 29. (ספּ. טעל.) ווי ס'מעלדען די לעצטע טעלעגראַמעס ווערען דורך פאָרשטעהער פון דער ענגלישער באַנק געפיהרט איצט אונטערהאַנדלונגען אין פּאַריז און אין ניו-יאָרק מכח אַ גרויסער הלואה, אין ניו-יאָרק שמועסט מען, אַז די הלואה זאָל אויסמאַכען 500 מיליאָן דאָלאַר. אַ גרויסע אַמעריקאַנער בענק מיט מאָרגאַנען אין דער שפּיץ זאָל זיין גרייט בשותפות מיט די פּאַריזער בענק, צו געבען ענגלאַנד אַזאַ הלואה. אין פּאַריז זאָל מען אויך זיין גרייט דערצו.

פרייטאג ביינאכט איז אין פאריז געשלאסען געוואָרען דער ענגליש-אמעריקאנער קרעדיט-אפמאך.

לאָנדאָן, 29. (ספּ. טעל.) ווי ס'מעלדעט די „רייטער"-אַגענטור האָט סנאָודען בדעה זיך צוריקצוציהען פון פּאָליטישען לעבען.

לאָנדאָן, 29. (ספּ. טעל.) אויף דער פערזאַמלונג פון דער קאָנסערוואַטיווער פּאַרטיי איז מיט אַ גרויסער רעדע אַרויסגעטראָטען באַלדווין, וועלכער האָט ערקלערט, אַז באַלד ווי די איצטיגע רעגירונג וועט האָבען דורכגעפיהרט איהר אויפגאַבע, וועלען די קאָנסערוואַטיווע צוטרעטען צו דער וואַהל-קאָמפּאַניע מיט דעם לאָזונג פון איינפיהרען שוץ-צאָלען און קאַמף געגען דעם פערמאַסקירטען סאָציאַליזם פון הענדערסאָנען.

לאָנדאָן, 29. (ספּ. טעל.) אויף דער פערזאַמלונג פון דער פּאַרטיי אויסגעוועהלט געוואָרען אַלס פּאַרזיצער פון דער פּאַרטיי און קליינס און געוו. מיניסטער גרעהעם אַלס פערטרעטער פון פּאַרזיצער. עס איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע, לויט וועלכער די פּאַרטיי געהט אָפיציעל אַריבער אין אָפּאָזיציע צו דער רעגירונג.

דער איצטיגער אויסערן-מיניסטער, לאָרד רידינג, האָט אויף אַ פערזאַמלונג פון די ליבעראַלען ערקלערט, אַז זיין פּאַרטיי וועט קיינמאָל נישט צולעגען קיין האַנד צו אַ פּאָליטיק, וואָס שטרעבט צו פיטערען די רייכע און אויסצונוצען די אָרימע.

די רעדוקציע פון די אונטערשטיצונגען פאַר אַרבייטסלאָזע מיט 10 פּראָצענט האָט ער בעגרינדעט דערמיט, וואָס דער לעבענס-סטאַנדאַרד איז געפאַלען אויף 36 פּראָצענט.

לאָנדאָן, 29. (ספּ. טעל.) אויפ'ן סמך פון אַ בעשלוס פון דער אַרבייטער-פּאַרטיי און פון די פראַפ. פעראיינען איז אַלע פּראָווינציאָנעלע אָפּטיילונגען פון דער פּאַרטיי אנגעזאָגט געוואָרען אַני-אינסטרוקציע תיכף צו מאַכען די געהעריגע הכנות צו דער פערשטעהענדיגער וואַהל-קאָמפּאַניע צום פּאַרלאַמענט.

„דיילי העראַלד", דער אָרגאַן פון דער לייבאָר-פּאַרטיי איז מודיע, אַז ביי די קינפטיגע וואַהלען וועלען מאַקדאָנאַלד און סנאָודען מעהר נישט קאַנדידירען צום פּאַרלאַמענט, וואָס דאָס בעדייט, אַז זיי טרעטען אינגאַנצען אָוועק פון פּאָליטישען לעבען.

די עקזעקוטיווע פון דער לייבאָר-פּאַרטיי און דער גענעראַל-ראַט פון די פראָפעסיאָנעלע פעראיינען האָבען זיך געווענדעט מיט אַ מאַניפעסט צום אַרבייטער-פאָלק פון ענגלאַנד. אין מאַניפעסט ווערט פעסטגעשטעלט, אַז די אַרבייטער-רעגירונג איז געפאַלען אונטער'ן דרוק פון אינטערנאַציאָנאַלען פינאַנץ-קאַפּיטאַל און פון די בעזיצענדע קלאַסען אין ענגלאַנד. די נייע רעגירונג געניסט נישט פון צוטרוי פון די אַרבייטענדיגע מאַסען, אין מאַניפעסט זענען אָנגעוויזען די מיטלען, וואָס דאַרפען אָנגענומען ווערען, כדי איינצוהאַלטען דעם גלייכגעוויכט פון בודזשעט און נישט רעדוצירען דערביי די אונטערשטיצונגען פאַר די אַרבייטסלאָזע.

שוידערליכע פערפלייצונג אין כינא

100,000 מענשען זענען דערטרונקען געווארען

לאָנדאָן, 29. (ספּ.) פון שאַנכיי איז מען מודיע, אַז אין דער פראָווינץ קיאַנסי האָבען קאַלען פערפלייצט אַ שטח פון הונדערטער קילאָמעטער, 100,000 מענשען זענען דערטרונקען געוואָרען. עטליכע מיליאָן מענשען זענען געבליבען אָהן אַ דאַך איבער'ן קאָפּ.

קיין צוזאמענארבייט מיט דער רעגירונג

בעשלוס פון דער אראבישער עקזעקוטיווע

ירושלים, 29 (י. ט. א. טעלעגראַפיש). אויף דער לעצטער זיצונג פון דער אראבישער עקזעקוטיוו איז בעשלאָסען געוואָרען צו פּראָקלאַמירען דעם פּרינציפּ פון אויסשליסען יעטוועדער צוזאַמענאַרבייט מיט דער רעגירונג.

Dr. Różaner

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט פון הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און קינדערלאָזיגקייט

נאַרוטאָוויטשאַ 9, טעלעפאָן 128-98

נעמט אָן פון 8–10; 5–8 אָווענד

א נייער פליה איבער'ן אקעאן

דער דייטשער לופטפליהער יאָהאַנסען נעמט אונטער אַ רייזע איבער'ן אָקעאַן אין אעראָפּלאַן פון בעריהמטען לעווין

די פיער גרעסטע וואונדער אויף דער וועלט

די זיבען גרעסטע וואונדער, וואס די אמאליגע גריכען האבען געוואוסט.—די פיער גרעסטע וואונדער, וואס די היינטיגע וויסענשאפט ווייסט, און אנטקעגען וועלכע די וואונדער פון די אַלטע גריכען זענען קינדער־שפּילעכלעך.—אָרדנונג און געזעץ אין דער נאַטור.

מיט עטליכע טויזענד יאָהר צוריק, אין אַלטען גריכענלאַנד, האָבען מענשען ליב געהאַט צו דערצעהלען וואונדערליכע מעשה'לעך וועגען געטער און העלדען. איין באַרג אין גריכענלאַנד האָט געהייסען „אָלימפ", און אויף איהם האָבען געוואוינט די אַמאָליגע גריכישע געטער. די גריכען זענען געווען אַ פאָלק, וואָס האָט ליב געהאַט וויסענשאַפט, פילאָזאָפיע און קונסט און האָט פערגעטערט העלדען.

די אַלטע גריכען האָבען געוואוסט מעהר, ווי אַנדערע פעלקער אין יענע צייטען, כמעט אַרום דריי טויזענד יאָהר צוריק. פון קיין „יענער וועלט", ווי מען שטעלט זיך דאָס פאָר אין דער יודישער און קריסטליכער רעליגיע, דאָס הייסט, פון אַ וועלט וואָס מיר קאָנען זעהן ערשט נאָך אונזער טויט, האָבען די אַמאָליגע גריכען נישט געוואוסט. זייערע געטער זענען נאָכאַנאַנד אַראָפּגעקומען אויף דער ערד, האָבען זיך געמישט אין די מענשליכע אַנגעלעגענהייטען און האָבען זעהר אָפט געהאַט צו טאָן מיט גרויסע מענשען, מיט העלדען.

האָבען די אַמאָליגע גריכען געוואוסט פון זיבען וואונדער אויף דער וועלט. די גאַנצע וועלט איז פאַר זיי געווען נאָר די טיילען פון דער ערד, נאָר די, לענדער אַרום דעם מיטעללענדישען ים, וועלכע זענען זיי געווען בעקאַנט. דאָס זענען געווען טיילען פון זיד אייראָפּאַ, פון זיד־וועסט אַזיע און פון נאָרד אַפריקע. די זיבען וואונדער זענען געווען די פיראַמידע און אַ לייכט־טורעם אין עגיפּטען, און עטליכע ריזיגע טעמפּלען און צהנליכע געביידעס און אַ גרויסע סטאַטוע פון דעם הויפּט־גאָט, געמאַכט פון דעם גריכישען סקולפּטאָר פידיאַס, אין גריכענלאַנד גופא.

די זיבען וואונדער, וואָס די וועלט האָט פערמאָגט אין יענע צייטען, לויט דער מיינונג פון די אַמאָליגע גריכען, זענען, אַלזאָ, אַלע געווען שאַפונגען פון מענשליכע הענד. אָבער איצט, נאָך דריי טויזענט יאָהר, קומען אויס יענע גרויסע געביידעס און דענקמאָלען, ווי גאַנץ געוועהנליכע זאַכען.

דערפאַר אָבער וויסען מיר אין אונזער צייט פון אַ סך גרעסערע און טיפערע וואונדער, דאָס זענען אמת'ע וואונדער פון דער נאַטור, נישט קיין מענשליכע שאַפונגען. דאָס זענען פאַר אונז טאַקע אין דעם אמת'ן זין פון וואָרט וואונדער, ווייל זיי שטייגען איבער אַלע מענשליכע בעגריפען און השגות. און דאָס זענען טאַקע וואונדער פון דער נאַטור, אומעטום אַרום אונז, מיר בעקענען זיך מיט זיי, מיר פּרובען זיי אויסמעסטען, אויסחשבונ'ען, און זיי בלייבען פאַר אונז וואונדער, גרויסע, טיפע וואונדער.

דער בעריהמטער ענגלישער געלעהרטער, סער דזש. אַרטור טאָמפּסאָן, האָט לעצטענס אין לאָנדאָן געהאַלטען וועגען דעם אַ רעדע. ער האָט אָנגערופען די פיר גרעסטע וואונדער, וואָס זענען אונז היינט בעקאַנט, 'פיר וואונדער, אַנטקעגען וועלכע די זיבען גרעסטע וואונדער פון די אַלטע גריכען קוקען אויס ווי קינדער־שפּילעכלעך. די פיר וואונדער האָט מען אַמאָל נישט געוואוסט, נישט געזעהן, מען האָט וועגען זיי נישט געהאַט קיין שום אַהנונג. ערשט דורך לאַנגע וויסענשאַפטליכע פאָרשונגען אין פערלויף פון הונדערטער יאָהרען איז מען צו זיי דערגאַנגען.

דער ערשטער פון די פיר גרעסטע, וואונדער איז די אומגעהויערע קראַפט, וואָס ליגט אין דער וועלט. אונזער ערד דרעהט זיך אַרום דער זון. די זון אונזערע, ווידער, איז נאָר איינע פון אַנ'אומגעהויערע צאָהל אַזעלכע זאַכען, וואָס מיר קאָנען נאָר זעהן אַלס ווייטע שטערען. די זון אַליין דרעהט זיך אויך אַרום איהר אַקס. אָבער אפילו די קראַפט, מיט וועלכער אונזער קליינע ערד דרעהט זיך אַרום איהר אַקס און אַרום דער זון, איז אַזוי גרויס, אַז מיר קאָנען זיך דאָס נישט פאַרשטעלען מיט'ן פשוט'ען שכל.

אַלץ, וואָס דרעהט זיך אויף אונזער ערד, מוז זיך אָפּשטעלען, ווייל עס זענען אַרום פאַראַן שטערונגען. עס איז פאַראַן אַ לופט, אַרום וועלכער עס רייבט זיך די זאַך, וואָס האַלט זיך אין דרעהען.

אין דער פוסטקייט פון דער וועלט, אין וועלכער די ערד דרעהט זיך, איז בישטאָ קיין לופט און קיין אַנדער שטאָף, וואָס זאָל דער ערד שטערען אין איהר בעוועגונג. איינמאָל האָט אונזער ערד זיך אָנגעהויבען דרעהען, וועט זי זיך אַזוי דרעהען אייביג. אָבער צי קענט איהר זיך גאָר פאַרשטעלען די קראַפט פון דעם ערשטען שטויס, פון וועלכען די ערד האָט זיך אָנגעהויבען דרעהען?

און וואָס פאַר אַ קראַפט וואָלט געקענט אָפּשטעלען די בעוועגונג פון אונזער ערד? וויסענשאַפטלייט האָבען דאָס טאַקע אויסגערעכענט, אָבער די מאַסע ציפערען, וואָס זיי ברענגען, קען אונז נישט געבען קיין שום בעגריף, ווייל די ציפערען זענען צו ריזיגע. שטעלט זיך פאָר אַזאַ ריז, וואָס איז 16 טויזענד מייל די הויך. ווען אַזאַ מענשעלע זאָל אַ שטעל טון זיינע פּלייצעס צו דער ערד און פּרובירען זי אָפּשטעלען, וואָלט ער געדאַרפט, נעבעך, האָרעווען אויף דעם אַ גאַנצען יאָהר אָהן אויפהער און מיט דערזעלבער קראַפט נישט געמיבערט (אויף אַ האָר.

און די קראַפט פון דער ערד איז נאָך אַ גאָר נישט אין פערגלייך מיט דער קראַפט פון דער זון און פון אַנדערע הימעלשע קערפּערס.

דער צווייטער גרעסטער וואונדער איז זי־גרויס, די ווייטקייט אין דער וועלט, דער ריזיגער אָרט, וואָס די גאַנצע וועלט פערנעמט. אַסטראָנאָמען, די וויסענשאַפטסלייט, וואָס פאָרשען אויס די זון און די ווייטע שטערען, דורך ריזיגע גלעזער וואָס רופען זיך „טעלעסקאָפּען", האָבען אויסגעפונען, אַז די שנעלסטע זאַך, וואָס בעוועגט זיך אין דער וועלט, איז ליכט. אַ ליכט־שטראַהל לויפט דורך די וועלט מיט דער שנעלקייט פון 186 טויזענד מייל אַ סעקונדע. די ווייטקייט פון די שטערען מעסטען די אַסטראָנאָמער מיט „ליכט־יאָהרען", דאָס הייסט, אַז אַזוי פיל יאָהרען דאַרף פון אַזאַ און אַזאַ שטערן נעמען אַ ליכט־שטראַהל צו דערגעהן צו אונז. אַזוי אומגעהויער ווייט זענען פון אונז די שטערען, אַזוי אומגעהויער איז דער פּלאַץ, דער שטח פון דער גאַנצער וועלט.

ווען מען דערזעהט אין אַ טעלעסקאָפּ אַ ווייטען שטערן, ווייס מען, אַז דאָס זעהט זיך דער שטערן, ווי ער האָט אויסגעזעהן מיט אַזוי פיל יאָהרען צוריק. איצט שטעלט זיך פאָר, אַז ערגיץ אויף אַ ווייטען שטערן שטעהט אַן אַסטראָנאָם און קוקט דורך אַ טעלעסקאָפּ אויף אונזער ערד. וואָס זעהט ער? זעהט ער דאָרטען אונז, די מענשען פון דער ערד? ניין, ער זעהט אונז נישט. מיר עקזיסטירען נאָך נישט פאַר איהם. ער זעהט גאָר די משונה'דיגע ריזיגע בעשעפענישען, וואָס זענען געווען אויף דער ערד מיט 169 מיליאָן יאָהרען צוריק. דאָס בילד פון דער ערד איז דורך די ליכט־שטראַהלען געפלויגען אין דער וועלט מיט דער שנעלקייט פון 186 טויזענד מייל אַ סעקונדע, אָבער אַזוי ווייט איז יענער שטערן, אַז עס האָט ערשט איצט אַהין דערגרייכט. און יענער אַסטראָנאָם וועט מוזען וואַרטען נאָך אַ פּאָר הונדערט מיליאָן יאָהרען, ביז ער וועט בעקומען אַ בילד פון אונזערע היינטיגע מענשען אויף דער ערד.

דער דריטער גרעסטער וואונדער קען געזעהן ווערען נישט דורך אַ טעלעסקאָפּ, נאָר דורך אַ מיקראָסקאָפּ — אַ פערגרעסער־גלאָז אויף צו זעהן פיטשינקע ברואים'לעך, וואָס מען קען מיט'ן געוועהנליכען אויג נישט זעהן. אין איין טראָפּען וואַסער געפינען זיך אַ סך אַזעלכע בעשעפענישען, און דורכ'ן מיקראָסקאָפּ האָט מען אויסגעפונען, אַז זייער אָרגאַניזם איז פונקט אַזוי פערוויקעלט, מיט פונקט אַזוי פיל פערשידענע גלידער, אָרגאַנען, ווי דער מענשליכער קערפּער. יעדער קליינער אָרגאַניזם אַזאַ אַרבייט פונקט אַזוי פינקטליך און צוועקמעסיג, ווי עס אַרבייט די מאַשין פון דעם מענשליכען קערפּער.

דער פערטער גרעסטער וואונדער איז די מערקווירדיגע אָרדנונג, וואָס הערשט אין דער נאַטור. די פיזישע און כעמישע געזעצען, וואָס ווירקען אויף דער ערד, ווירקען אויך אומעטום אין דער וועלט. דורך בעזונדערע אינסטרומענטען און פאָרשונגען האָט מען פעסטגעשטעלט, אַז אויף דער זון און די שטערען געפינען זיך אייזען און אַלע אַנדערע שטאָפען וואָס מיר האָבען אויף דער ערד. אַ געזעץ פון דער נאַטור האָט קיינמאָל נישט קיין שום אויסנאַהם, איין איינציגער געזעץ־בוך איז געשריבען געוואָרען פאַר דער גאַנצער אומגעהויערער וועלט, פון וועלכער מיר זענען אַנ'אומבעדייטענדער טיילכעל, אַ שטויבעלע.

איצט זאָל דער לעזער אַליין אורטיילען, וועלכע וואונדער זענען גרעסער — די זיבען וואונדער פון די פאַר־צייטיגע גריכען, אָדער די פיר גרויסע נאַטור־וואונדער פון אונזער היינטיגער וויסענשאַפט.

א גאנצער אָרקעסטער אינדערהיים

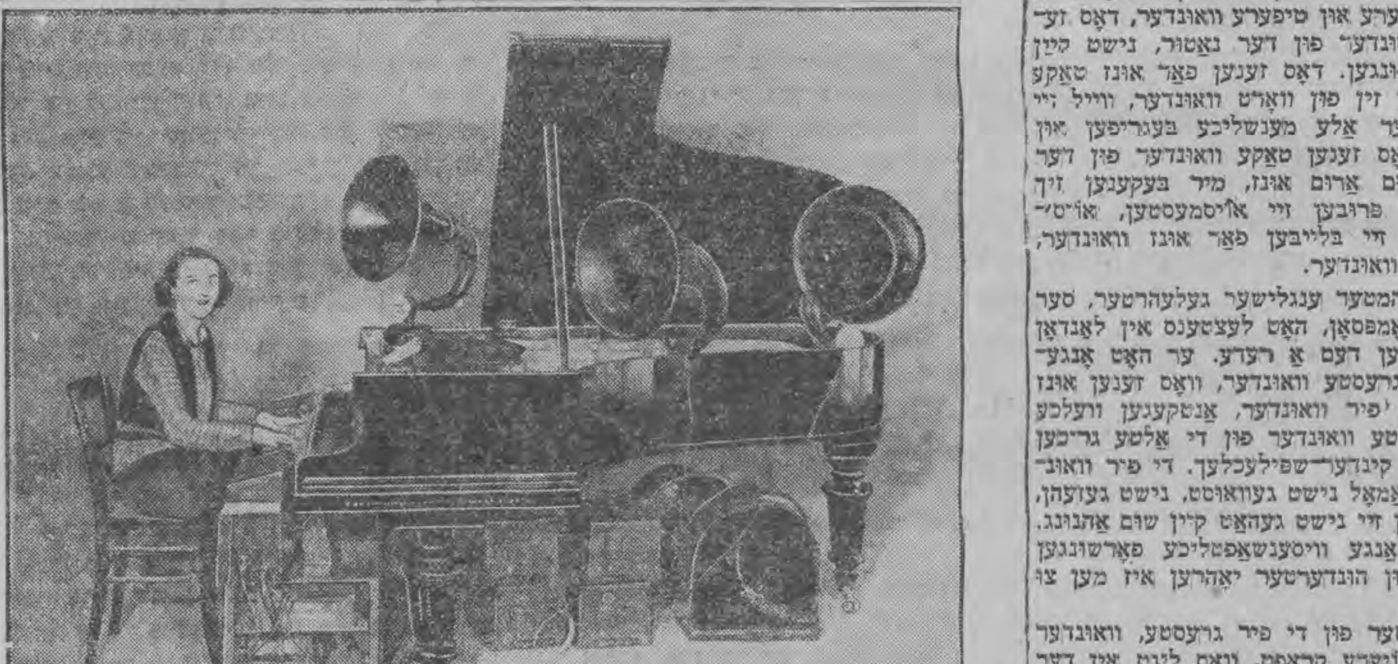

א נייע ערפינדונג, וועלכע שטעלט מיט זיך פאָר די קאָמבינאַציע פון אַלע אָרקעסטער אינסטרומענטען

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
רענטגען־אינסטיטוט
און ערצליך־דענטיסטישער קאבינעט
זגערזשער 17, טעל. 116־33
ד"ר גאלדשטיין־פאלאק אויגען־קראנקה. פון 1—2
ד"ר ווייגבערג איגערן, הערץ און לונגען פון 1—2 און פון 6—7
ד"ר יוסטמאן נערווען־קראנקה. פון 12—2
ד"ר סטופעל רענטגען פון 12—2 און 4—6
ד"ר פאפיערני פרויען־ און געבורטס־הילף פון 11—1½
ד"ר מאנטאר כירורגישע קראנקה, פון 5—6
ד"ר ראקאווסקי נאז, האלז און אויערען־קר פון 10—11, 2—3 און פון 6—7
ד"ר ראזענצווייג קינדער־קראנקהייטען פון 11—12 און פון 4—5
ד"ר רוזשאנער הויט־ און געשלעכטס־קר. פון 1—2
נ. ראזעס צאהן ־ ארצט פון 9—1
א. גראדזענטשיק צאהן־ארצט פון 3—7
צאהן־טונדהיילונג, בעדייכטונגען, קראָנען, מאָסטען א.א.וו. ביי דער לעטשניצע אין געעפענט געווארען א רענטגען־אינסטיטוט. — היילונג פון הויט־קראנקהייט פון קאָפּ (פארך) מיט רענטגען־שטראַלען, פאר בעשטראלונג און דורכלייכטונג, קווארץ־לאמפען, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע
אלע מעגליכע אנאליזען.
אימפונגען נעגען שארלאך (שקארלאטין).
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאג
ווויזיטען איז שטאט.

Dr. Z. Rakowski
פאר אויערען, נאז, האלז און לונגען־קראנקהייטען
9 קאנסטאנטינער 9 טעלעפאן 127־81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11 און פון 5—7

ר. איזראעל

(101

ליבע און טויט

סענסאציאנ. עראָטישער ראמאן פון לאדזער לעבען

דאָס איז זעהר אַ פּאַסקודנע געשיכטע, האָט כאַרט געזאָגט, איך זעה נישט קיין אויסוועג, מיר דוכט זיך, אַז דער קאַמף, וועלכען מיר פיהרען, איז אַ פערשפּילטער. מיר האָבען דאָ צופיל שונאים, צו ווייט האָט מען אונז אָנגעיאָגט, אַז ס'זאָל זיין אַ מעגליכקייט אַרויסצוגעהען אַלס זיכער.

— און איך ווייס ווער ס'פערפאָלגט מיך אַזוי שטאַרק, האָט נירענבערג פלוצלונג געזאָגט, ס'וואונדערט מיך, נאָר פאַרוואָס איך האָב זיך ביז איצט נישט געכאַפּט דערויף.

— ווער איז דאָס, וולאַדעק.

— איך בין אויס, וולאַדעק, איך בין שוין אַנ'אָפּגעשלאָגענע הושענה, האָט נירענבערג רעזיגנירט געזאָגט, אַלץ וויל איצט בקמה נעמען אין מיר, אויסער, אַז ס'וועט זיך מיר איינגעבען צו מאַכען נאָך איין גרויסען אָנגריף, ביי וועלכען איך וויל אומברענגען אַלע מיינע שונאים.

— ווער איז דאָס אַזוינס, וואָס פערפאָלגט דיך אַזוי שטאַרק, האָט כאַרט נאָכאַמאָל איבערגעפרעגט.

— דאָס איז אַ פרוי, וועלכע דו קענסט נישט, איך האָב איהר ווירקליך זעהר פיל עוולות געטון און זי האָט אַמאָל געשוואוירען צו מאַכען אַ סוף צו מיין קאַריערע, יאָ, קאַריערע, משטיינס געזאָגט, האָט זי דאָס דעמאָלס אָנגערופען, איצט פיהרט זי אויס איהר בקמה, איך קען דערויף שווערען, איבריגענס איז מיר אַלץ איינס, ס'יי־ווי־ס'יי בין איך זעהר שווער קראַנק, אונזער דאָקטאָר האָט מיר היינט געזאָגט, אַז מיין קראַנקהייט נעהמט אָן דראָהענדע פאָרמען, ווען איך וועל שוין האַלטען זעהר ווייט, וועל איך מיר אַריינשיסען אַ קויל אין קאָפּ אַריין און אַלץ וועט נעמען אַ סוף.

— אָבער, וולאַדעק, וואָס טוט זיך מיט דיר, וואָס ביזט דו אַזוי שרעקליך פערצווייפעלט, דאָס ליגט דאָך גאָרנישט אין דיין כאַראַקטער, איך בין געוואוינט פון דיר צו הערען גאַנץ אַנדערע רייד.

— אויף אַלעם קומט אָבער אַ סוף און איצט פיהל איך קומט אויך מיין סוף, זיי זיכער, כאַרט, אַז אַזוי פרייוויליג וועל איך דעם פּלאַץ נישט אָפּטרעטען, ביים אַוועקגעהען וועל איך איבערלאָזען אַזאַ אָנדענק, אַז די גאַנצע וועלט וועט פון מיר מעהר און שטאַרקער רעדען ווי ביז איצט.

— כאַרט, איז נירענבערג ווידער אויפגעלעבט געוואָרען, איך וויל זיך זעהען מיט דיין פּראָפעסאָר לעהמאַן, איך וועל שוין פון איהם אַרויספּרעסען אַלץ וואָס איך דאַרף: ווער ס'זענען דאָס די ציגיינער און ווער ס'שטעהט אָן דער שפּיץ פון דער פערשווערונג, וועלכע ווערט געפיהרט געגען אונז.

— אָט אַזוי וולאַדעק, דו ווייסט דאָך, אַז אונזער גאַנצע האָפנונג ביזט דו שטענדיג געווען און דו ביזט עס איצט אויך, אין דער איצטיגער שווערער צייט, ווען פון אַלע זייטען יאָגט מען אונז, האָבען מיר אַלע זיך בערוהיגט דערמיט וואָס דו לעבסט און דו וועסט דיר מיט אַלע שונאים אַנ־עצה געבען.

— גענוג גערעדט, ברענג מיר אַריין דיין דייטשען פּראָפעסאָר און מיר וועלען מיט איהם אַ שמועס געבען, כאַרט איז אַרויס און אין איין מינוט אַרום איז ער אַריינגעקומען מיט'ן פּראָפעסאָר לעהמאַן, וועלכער איז געווען געפאַנגען אין דעמזעלבען הויז.

לעהמאַן איז אַריינגעגאַנגען אין צימער פריי, אַזוי ווי ער וואָלט זיך געפינען אין זיין אייגענער וואוינונג, מ'האָט אין איהם נישט אָנגעזעהן קיין שום מורא, קיין שום פערלירען זיך פאַר די חברה־לייט, וועלכע האָבען איהם פעסט געהאַלטען אין האַנד, און וועלכע האָבען געקענט מיט איהם טון, וואָס זיי האָבען נאָר געוואָלט.

— זיצט הער פּראָפעסאָר, האָט נירענבערג אָנגעהויבען מיט אַ שעהנעם פליסיגען דייטש און אָנגעוויזען לעהמאַן אויף אַ ווייך־געבעטען פאָטעל וואָס איז געשטאַנען נעבען טיש.

— אַ דאַנק, איך קען שטעהען.

— ווי איך זעה הער פּראָפעסאָר, פיהלט איהר זיך זעהר גוט

— נישט צו פערזינדיגען, נאָר צו גוט פעהלט נאָך זעהר פיל, צי קען איך אָבער וויסען, מיט וועמען איך האָב די עהרע צו רעדען.

— ענטשולדיגט, איך בין טאַקע געווען זעהר נישט טאַקטיש, איך האָב אינגאַנצען פערגעסען זיך פאָרצושטעלען פאַר אייך, נירענבערג האָט זיך אויפגעשטעלט פון אָרט, וואו ער איז געזעסען, איז נאָהענט צוגעגאַנגען צו לעהמאַנ'ען און געזאָגט.

— אייער סאַרקאַזם פּראָפעסאָר, וועט ביי מיר האָבען אַ קנאַפּע פעולה. מיט מיר טאָר מען נישט אַזוי רעדען, מיך רופט מען דער קעניג פון אַלע פערוועהנדלער און סתם פערברעכער און פאַר מיר דאַרף מען דרך ארץ האָבען.

לעהמאַן האָט זיך פערלוירען, ער האָט זיך נישט געריכט, אַז מ'וועט מיט איהם אַזוי רעדען, ער האָט געמיינט, אַז אַזוי ווי שטענדיג וועט זיך ווידער אימיצער מיט איהם וויצלען און פּרובען אָפּצולאַכען פון איהם.

— נאָך וואָס האָט איהר מיך אַהער אַריינגעפיהרט, האָט לעהמאַן גערעדט, ס'געהער נישט צו מיין פערגעניגען דאָ צו זיצען.

— מ'האָט אייך דאָ אַריינגעפיהרט, ווייל איך האָב געהייסען און איהר וועט דאָ אַזוי לאַנג בלייבען ווי איך וועל הייסען, איך האָב מיטלען יעדען איינציגען מענשען אונטערטעניג צו מאַכען, מיינע מיטלען זענען אכזריות'דיג און גרויזאַם, אָבער איך שטעל זיך אויף קיין זאַך נישט אָפּ...

לעהמאַן האָט געשוויגען, ער האָט נישט פערשטאַנען, צו וואָס די פאַרדע צילט און האָט געהאַלטען, אַז דאָס בעסטע מיטעל איז דעריבער שווייגען.

— איך וויל וויסען פּראָפעסאָר, לויט וועמענס אויפטראַג איהר האָט שפּיאָנירט אונזערע מענשען אויף דער שיף און געוואָלט זיי דעמאַסקירען.

— כדי נישט צו פערציהען אונזער געשפּרעך, וועל איך אייך אַלץ גלייך זאָגען, האָט לעהמאַן געענטפערט ציטערנדיג אינגאַנצען פאַר אויפרעגונג, איך וויל אייך זאָגען, אַז איהר וועט פון מיר נישט אַרויסבעקומען קיין איין וואָרט.

(פאָרטזעצונג קומט).

„נייער פאלקסבלאט“

לאדז, 30 אויגוסט 1931

עס איז נישטא קיין צוטרוי

סענסאציאנעלער באריכט וועגען ווירטשאפטליכען מצב אין פוילען

דער אינסטיטוט צו פארשען די ווירטשאפטליכע קאניוקטורען און די פרייזען האט פארעפנטליכט א באריכט, אין וועלכען ער ברענגט א העכסט אינטערעסאנטע כאראקטעריסטיק פון דער עקאנאמישער לאגע אין לאנד. אין דעם באריכט ווערט געזאגט:

אין דער ענטוויקלונג פון די ווירטשאפטליכע פאקטארען זענען קיין ערנסטערע ענדערונגען נישט פארגעקומען. די רעזולטאטען פון שניט לאזען האפען אויף א פערבעסערונג פון מצב פון דער לאנדווירטשאפט ערשט שפעטער. דאגעגען האבען א דעצידירענדען איינפלוס אויף דער עקאנאמישער לאגע אין לאנד פאקטארען, וואס ליגען אויסער דער ווירטשאפט. דער קריזיס פון צוטרוי, וועלכער איז אין יוני און אין יולי געגעהרט געווארען דורך געשעהענישען פון אינטערנאציאנאלען כאראקטער, דויערט ווייטער און ברענגט דערצו, אז פון די בענק פיסען ווייטער שטארק אפ די דעפאזיטען קאפיטאלען אנטלויפען קיין אויסלאנד און געלד ווערט געהיטען אין אויסלענדישער וואלוטע.

די דאזיגע פאקטארען, שטעלט פעסט דער באריכט, ברענגען דערצו, אז די ווירטשאפטליכע קאניוקטור פערערגערט זיך און די פראדוקציע פערקלענערט זיך. ביים איצטיגען פסיכישען צושטאנד פון דער געזעלשאפט און ביי דער נייגונג צו פאניק קאן אין די נאהענטסטע חדשים נישט נאר נישט זיין קיין רייד וועגען א פערבעסערונג נאר, גראד פערקעהרט, מען דארף ערווארטען, אז די פינאנציעלע לאגע זאל זיך ווייטער פערערגערען און אז די פראדוקציע זאל ווייטער פערקלענערט ווערען, בעזונדערס נאך דעם זוי-סעזאן. ווען אבער עס זאל געלינגען צו ברענגען ווידער צו א צוטרוי בנוגע דער צוקונפטיגער געשטאלטונג פון די פאליטישע און ווירטשאפטליכע בעציהונגען, דאן וואלטען אויטאמאטיש געשאפען געווארען בעדינגונגען פאר א געוויסער בעסערונג פון דער קאניוקטור, ווייל דעמאלט וואלטען ווידער געקומען אין בעוועגונג די קאפיטאלען, וואס זענען בעהאלטען אין פרעמדע וואלוטעס און די, וואס זענען אפגעפלאסען קיין אויסלאנד. די דאזיגע קאפיטאלען בעטרעפען איצט אנ׳ערך 500 מיליאן זלאטעס.

מען מוז אנערקענען, אז דער דאזיגער באריכט פון דעם אינסטיטוט גיט א גוטען אטוט אין די הענד פון דער איצטיגער אפאזיציע אין לאנד: שטעלט דאך דער באריכט פעסט, אז עס הערשט אין פוילען אנ׳אונצוטרוי צו דער געשטאלטונג פון די פאליטישע און עקאנאמישע פערהעלטנישען, אז עס פאדערט זיך די בענייאונג פון צוטרוי, און ערשט דעמאלט וועט קאנען קומען א פערבעסערונג. אויף וואסער אופן וועט געשאפען ווערען אט דער צוטרוי, וועגען דעם זאגט זיך דער קאמוניקאט נישט ארויס.

דער סיים, וואס הענגט אין דער לופט

דער איצטיגער סיים האט דערוויל קיין שום ראלע נישט געשפילט

עס ווערט שוין באלד א יאהר זינט עס איז פונאנדערגעלאזט געווארען דער דריטער סיים און עס זענען בעשטימט געווארען די וואהלען צום פערטען סיים. די וואהלען, וועלכע זענען פארגעקומען אין נאוועמבער פון פערגאנגענעם יאהר, האבען געבראכט א פולען זיג פון דער סאנאציע, עס איז ענדליך געשאפען געווארען א סיים מיט א פעסטער און דיסציפלינירטער רעגירונגס-מעהרהייט. אבער די ראלע פון דאזיגען סיים איז ביז׳ן היינטיגען טאג געווען א מינימאלע, נאך מעהר, דער סיים האט כמעט קיין שום ראלע נישט געשפילט אין לעצטען יאהר, וואס איז דאך געווען פול מיט אלערליי שוועריגקייטען אין לעבען פון פוילען. מאנכע וואונדערן זיך צוליבן גורל פון אט דעם סיים מיט א פעסטער מעהרהייט.

„אבער, שרייבט דער אפאזיציאנעלער „ראבאטניק“, מיר פיהלען נישט קיין שום פערוואונדערונג. דא ווירקען דאך צוויי פאקטארען, וועלכע דריגגען ארויס פון סאמע עצם פון דעם נאכמאי-סיסטעם. קודם כל האט דאס דאזיגע סיסטעם געמוזט ברענגען צו דער אלמעכטיגקייט פון דער ביוראקראטיע און די ביוראקראטיע האט אומעטום פיינט קריטיק, זי פערטראגט נישט קיין קאנטראלע און אויף דער טריבונע פון סיים קאן דאך, זאל גאט אפהיטען, אויך ארויסטרעטען א דעפוטאט פון דער אפאזיציע! די ביוראקראטיע מיינט תמיד, אז די געזעלשאפט איז נאר אנ׳אביעקט אויף צו רעגירען.

נאך א גרעסערע בעדייטונג האט, לויט דער מיינונג פון „ראבאטניק“, דער צווייטער פאקטאר.

דער איצטיגער סיים שטעלט מיט זיך נישט פאר קיין שום זעלבסטשטענדיגען כוח אין דער געזעלשאפט. וועגען דאזיגען סיים האט מען זיך אויסגעדריקט, אז דאס זענען בלויז אויספיהרער פון בעפעהל און נישט קיין קע פערשאפט, וואס אי פעהיג צו איניציאטיוו. דעריבער הענגט דער סיים אין דער לופט: פון שטאנדפונקט פון דער ביוראקראטיע שטערט ער בלויז, ווידער די געזעלשאפט ערווארט פון איהם גארנישט.

* * *

דערזעלבער „ראבאטניק“ ווייזט אן, אז אין דער צייט, ווען פון אלע זייטען הערט מען נישט עפיס אנדערש, ווי וועגען דער נויטווענדיגקייט פון שפארזאמקייט, פון אפפערוויליגקייט, ווערט מען גלייכצייטיג געוואויר וועגען קאלאסאלע אויסגאבען אויף רעפרעזענטאציע-צוועקען, אויף לוקסוס-זאכען פון הויכגעשטעלטע פערזאנען א.א.וו. מענשען נעמען גרויסע פענסיעס, צו צוויי און צו דרייען, פאר גרויס געלד ווערען רעסטאורירט קאבינעטען, עס ווערען געקויפט די טייערסטע אויטאמאבילען א.א.וו. בכלל ליגט א תהום צווישען די פערדינסטען פון די אויסדערוועהלטע און די גרויסע מאסען פון דער געזעלשאפט.

„יא אדער ניין פון די סאוויעטען“

פוילישער אפיציאז פאדערט א קלארע תשובה

אין א געשפרעך מיט די פארשטעהער פון דער בערלינער פרעסע האט דער סאוויעטישער קאמיסאר פאר אויסערליכע ענינים, ליטווינאוו, ערקלערט, אז די פאלעמיק, וואס ווערט געפיהרט אין דער פרעסע מכח די כלומרשטע פויליש-סאוויעטישע אונטערהאנדלונגען וועגען א נישט-אנגריף אפמאך איז אינגאנצען בעגענשטאנדלאז, ווייל אזעלכע אונטערהאנדלונגען זענען בכלל נישט געפיהרט געווארען און נישט זיי ווערען געפיהרט. ווען אזעלכע אונטערהאנדלונגען וואלטען געווען, וואלט איך דאך עפיס וויסען דעם געוואוסט, האט ליטווינאוו געזאגט.

אין צוזאמענהאנג מיט דער דאזיגער ערקלערונג פון ליטווינאוו׳ן און מיט די קאמוניקאטען וועגען זעלבען ענין אין דער סאוויעטישער פרעסע, פערעפענטליכט דער אפיציעלער ארגאן פון דער פוילישער רעגירונג די „גאזעטא פאלסקא“ אנ׳ארטיקעל אונטערן נאמען „יא אדער ניין פון די סאוויעטען?“ דער ארטיקעל איז געשריבען אין דער פארם פון אנ׳אולטימאטום און פאדערט פון די סאוויעטען צו ענטפערן קורץ און קלאר: צי ווילען זיי אויפריכטיג שליסען א נישט-אנפאל - אפמאך אדער זיי מאכען זיך בלויז, אז זיי ווילען? אויב זיי ווילען דאס, דאן צי איז דער דרוק פון פערבינדעטען פון ראפאלא (דאס מיינט מען דייטשלאנד) שטארקער פאר זייער ווילען און זיי האבען פשוט מורא פאר בערלין, אדער צי פיהרען זיי ווייטער א זעהר קאמפליצירט און צווידייטיג שפיל?

דער דזשענטעלמאן מיט׳ן מאנאקל

טשעמבערלען—איינע פון די אינטערעסאנטסטע פיגורען אין דער ענגלישער רעגירונג

צווישען די פאליטישע פערזענליכקייטען, וואס זענען ווידער ארויסגעשוואמען אויף דער אויבערפלאך אין ענגלאנד אין צוזאמענהאנג מיט דעם קריזיס און מיט דער בילדונג פון דער קאאליציע-רעגירונג, פערנעהמט איינס פון די אנגעזעהענסטע ערטער דער געוו. אויסערן-מיניסטער אוסטען טשעמבערלען.

טשעמבערלען שטאמט נישט פון דער ענגלישער אריסטאקראטיע, זיין זיידע איז געווען א שוסטער. אבער קיינער אין ענגלאנד איז נישט פעהיג אזוי עלעגאנט צו טראגען א מאנאקל אין אויג ווי טשעמבערלען. ווען טשעמבערלען איז געווען ענגלישער אויסערן-מיניסטער, האט זיין מאנאקל געשפילט די ערשטע ראלע אויף די זיצונגען פון דעם פעלקערבונד. ווען ער פלעגט עמיצען וועלען פערניכטען מיט דער גאנצער פעראכטונג פון דער בריטישער אימפעריע, פלעגט ער ארייִנשטעלען דעם מאנאקל און אומדרעהען דעם קאפ צו זיין געגנער און די דאזיגע בעוועגונג איז שטענדיג געווען אויסערגעוועהנליך עפעקטפול. טיילמאל פלעגט דער מאנאקל ארויספאלען פון טשעמבערלענס אויג, דאס האט געדארפט בעדייטען, אז דער געגנער איז אפילו נישט ווערט קיין פעראכטונג.

אויף די אינטערנאציאנאלע קאנפערענצען פלעגט טשעמבערלען שטענדיג רעדען ענגליש, בעהויפטענדיג, אז ער קען נישט קיין פראנצויזיש. זיין רעדע פלעגט מען דעריבער איבערזעצען אויף פראנצויזיש. בשעת מעשה פלעגט טשעמבערלען זיך אנלעהנען אויף זיין פאטעל און פונקט ווי אנדרימעלט ווערען. אבער פלוצים פלעגט ער זיך אויפכאפען און זיך ענטשולדיגען פאר דעם איבערזעצער: איך האב גאר אזוינס נישט געזאגט, און ער פלעגט די גאנצע פראזע ווידערהאלען אין א ריינער, אויסגעצייכענטער פראנצויזישער שפראך.

טשעמבערלען איז אויסערגעוועהנליך פאפולער אויף די אינטערנאציאנאלע קאנפערענצען אפשר פיל פאפולערער ווי ביי זיך אין ענגלאנד. דערמיט אפשר ערקלערט זיך דער פאקט, וואס ער איז אין נייעם קאבינעט אריין בלויז אלס פלאטע מיניסטער.

די מיטלען

זענען נישט קיין ראדיקאלע

די אקציע פון פרעמיער פריסטאר צו לינדערען די נויט פון די ארבייטסלאזע אין די אנקומענדיגע שווערע ווינטער-חדשים און שאפען פאר זיי ארבייט — פערדינט אוודאי די העכסטע סימפאטיע פון דער גאנצער בעפעלקערונג אהן אונטערשיד פון נאציאנאליטעט און פאליטישער ריכטונג. אבער ס׳מוז געזאגט ווערען, אז די מיטלען, וואס זענען פאר-געלייגט געווארען אויף דער דינסטאגדיגער קאנפערענץ אין מיניסטאר-ראט, זענען נאך נישט די ראדיקאלע און ריכטיגע.

די מיטלען, אויפ׳ן געביט פון שאפען ארבייט, לאזען זיך פארמולירען אין דריי הויפט-פונקטען: 1) בעגרעניצען די ארבייט פון די יוגענטליכע און פרויען לטובת די פאמיליען-שפייזערס; 2) בעגרעניצען אין דער ארבייט די פערזאנען וואס האבען אן אנדערע לעבענס-מיטלען; און 3) פערקירצען די ארבייטס-צייט פון די ארבייטענדע און די איבעריגע שעהן אוועקגעבען פאר די ארבייטסלאזע.

די דאזיגע דריי מיטלען וועלען קיין סך נישט קאנען אויפטון, און אויב מען וועט זיי וועלען פאר-סירען מיט א שנעלער טעמפא — קאן דאס נאר באמעהר פערשטארקען דעם כאאס אין אונזער ווירטשאפטליכען לעבען. ווארום די ארבייטער, וואס ארבייטען יא, פערדינען ביים היינטיגען טאג גראד־שענס ג׳צ׳ה צוזאמען מיט די ארבייטענדע פרויען און קינדער האט אנ׳ארבייטער־פאמיליע קוים אויף חיונה, ווען מען וועט, אלזא, אוועקנעמען ביי די ארבייטער א טייל פון זייערע פערדינסטען און דער-צו נאך אוועקנעמען די ארבייט ביי זייערע פרויען און קינדער, וועט דאס זייער פאטאל זיך אפרופען אויף די ביודזשעטען פון די ארבייטער. עס וועט אויסקומען, סיי די ארבייטענדע און סיי די ארבייטס-לאזע וועלען נישט האבען אויף דעם מינימום פון חיונה. אגב איז נישט פאראויסצוזעהען, אז אין די ווינטער־חדשים זאל זיך אזוי שטארקען די פרא-דוקציע, אז די פאבריקען זאלען קענען בעשעפטיגען ארבייטער גאנצע טעג אין דער וואך. פערקעהרט: די אויסזיכטען אויף א פערשטארקטער פראדוקציע זענען גראד שוואכע, און טאקע אט די מורא האט געגעבען דער רעגירונג און אייניגע פארטייען דעם שטויס צו פערלויפען בעצייטענס די געפאהר.

בלייבט דעריבער דער צווייטער גרויסער פלאן פון דער רעגירונג: שאפען דרינגענדע הילף פאר די ארבייטסלאזע, שאפען פאר זיי מלבושים און פראדוקטען, גרינדען ביליגע קיכען, און אין מאנכע פאלען — אויך טיילען געלד־שטיצעס. דאס איז אבער פערבונדען מיט ריזיגע הוצאות, און די רעגירונג אפעלירט צו דער געזעלשאפט, זי זאל איהר העלפען.

געוויס דארף די געזעלשאפט ענטקעגנקומען דעם אפעל פון דער רעגירונג. שטיצען הונגעריגע— איז תמיד דער חוב פון יעדען וואס איז נישט הונגע-ריג. אבער אויב שוין יא שאפען קאפיטאלען אויף שטיצעס פאר ארבייטסלאזע, און אויב שוין יא אויס-נוצען די פאנדען וואס ס׳בעזיצען אייניגע -לוכה׳שע אינסטיטוציעס — טא פארוואס זאל שוין די רעגירונג נישט געבען די שטיצעס אין א מעהר ראציאנאלען און בכבודיגען אופן: אסיגנירען א טייל פון די סו-מען אויף צו שטיצען די בוי־בעוועגונג אין לאנד, און ממילא שאפען ארבייט פאר צעהנדליגער טוי-זענטער ארבייטסלאזע?

דאס וואלט דאך באמת געווען פעראייניגט „דאס אנגענעמע מיט׳ן נוצליכען“: אי ס׳וואלטען צוגע-קומען נייע הייזער, נייע וועגען, נייע שאסייען און אי דאס ארבייטסלאזיגקייטס-פראבלעם וואלט ראַ-דיקאלער און פערנינפטיגער געלעזען געווארען, אלענפאלס — טיילוויז!

אוועק שוין באלד דער זומער, עס הויבט זיך שוין אן דער הערבסט און — דער בוי-סעזאן איז טויט. טויזענטער אנגעהויבענע געביידעס שטייען נישט פערענדיגטע און פוילען פון די רעגענס, שטורמען, שנייען אז״וו. צי שוין־זשע וואלט די רעגירונג נישט געדארפט אין דער הינזיכט אנ-הויבען א גראנדיעזע אקציע און דא בעסער זוכען די מיטלען ווי אזוי צו לינדערען די ארבייטסלאזיג-קייט?

בלייבט א קשיא!

וויץ.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צוריקגעקעהרט

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און וועניערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, אלע ארט אנאליזען, עלקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.

נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אווענד.

בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען

לאמפען

אין א גרויסער אויסוואהל
מאדערנסטע סטיל-ארטען
צו רעדוצירטע פרייזען

עמפפעהלט די בעקאנטע

לאמפען-פאבריק

SZ. P. SZMALEWICZ

Południowa 8, telefon. 164-39

פיהרט אויס בעשטעלונגען לויט אנגעגעבענע צייכנונגען.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

זונטאג
30
יז
אלול תרצ"א

אויגוסט
זון-אויפגאנג 4.39
זון-אונטערגאנג 6.29

אונטערשטיצונגען פאר ארבייטסלאזע

איבערמארגען, דינסטאג הויבט מען אן אנצונעמען איינמעלדונגען

(מ) דער אונטערשטיצונגס-אמט פאר ארבייטסלאזע ביים לאדזשער מאגיסטראט איז מודיע, אז פון דינסטאג ד. 1 סעפטעמבער הויבט מען אן אנצונעמען איינמעלדונגען פון ארבייטסלאזע, פיזישע ארבייטער אויף דער דרינגענדער מלוכה'שער אונטערשטיצונג אויפ'ן חודש סעפטעמבער.

רעכט צו בעקומען די אונטערשטיצונג האבן:

1) אזעלכע ארבייטסלאזע, וואס האבן משפחות אויסצוהאלטען, און וואוינען אין לאדז וועניגסטענס פון 1 יאנואר 1930;

2) די, וועלכע האבן אויסגעשעפט זייערע געזעצליכע אונטערשטיצונג פון ארבייטסלאזען-פאנד אין חודש אויגוסט 1931;

3) וואס בעקומען נישט אונטערשטיצונג פון דער קראנקען-קאסע;

4) וואס בעקומען נישט קיין רענטע און אינוואלידען-הילף;

5) וואס האבען נישט קיין פערמעגען און קיין שום סטאבילע אדער צייטווייליגע הכנסות, וועלכע זענען גלייך אדער איבערשטייגען די שטיצע.

די אונטערשטיצונג קאן נישט בעקומען קיין ארבייטסלאזער אויב אין דער ווירטשאפטליכקייט, וואס ער פיהרט, ארבייט עמיצער פון זיין משפחה, און האט אזעלכע הכנסות.

איינזאמע האבען נישט קיין רעכט אויף דער שטיצע.

דאס אננעהמען איינמעלדונגען וועט פארקומען אין לאקאל פון אינטערשטיצונגס-אמט („אורזשאנד זאטרודניעניא") אויף דער גאס פון 28 פולק פון קאניאווער שיסער נומער 32 פון א פערטעל 9 פריה ביז 2 א זייגער לויט פאלגענדען סדר:

דינסטאג, דעם 1 סעפטעמבער די אותיות:
A, B, C, D, E, F,
מיטוואך, דעם 2 סעפטעמבער –
G, H, I, J,
דאנערשטאג, דעם 3 סעפטעמבער –
K, L, Ł,
פרייטאג דעם 3 סעפטעמבער –
M, N, O,
שבת, דעם 4 סעפטעמבער –
P, R, S,
מאנטאג, דעם 7 סעפטעמבער –
T, U, W, Z

די ארבייטסלאזע דארפען צושטעלען:

1) א פערזענליכען דאקומענט, א פאס, אדער אנ'אנדער פאפיר, וואס בעשטעטיגט די פערזאן. 2) א לעגיטימאציע פון פופס מיט קאנטראל-שטעמפלען; 3) א פערזיכערונגס-ביכעל פונ'ם ארבייטסלאזען, ווי אויך צעטעלען, פון די משפחה-מיטגלידער, וועלכע וואוינען מיט איהם צוזאמען און פיהרען איין ווירטשאפט.

אויספארשונג וועגען מיסברויכען ביי די קהלה-וואהלען

אין צוזאמענהאנג מיט די אנקלאגעס, וואס זענען דערלאנגט געווארען געגען די קהלה וואהלען אין לאדז מיט אנווייזונגען אויף מיסברויכען און שיקאנעס בעת די וואהלען, זענען דעם פאריגען פרייטאג ארויסגערופען געווארען אין דער סטאראסטווע א רייה פערזאנען, אויף וועלכע עס שטיצן זיך די דערמאנטע אנקלאגעס, און עס ווערט געפיהרט אנ'אויספארשונג.

די ידיעות, וואס ווערען פערשפרייט וועגען פונאנדערלאזען די לאדזער קהלה, זענען לעת עתה נאך אביסעל פריהצייטיג.

אויספאדערונגען פון א"י

עס האט ערהאלטען א אויספאדערונג קיין ארץ-ישראל פרל. גאטליב צעלא.

די דערמאנטע דארף זיך מעלדען אין ארץ-ישראל-אמט (שרודמיעסקא 29) פון 10 ביז 2 פארמיטאג.

אפטייקען
היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ש. יאנקעלעוויטש (פלטער מארק 9) ל. שטעקעל (לימאנאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטש-גאס 4) סט. האמבורג (גלובנע 50) ל. פאהלאווסקי (פיעטריקאווער 307) א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

האנדווערקער-עקספארט קיין אויסלאנד
ווערט ארגאניזירט דורך די לאדזער האנדווערקער-קאמער
וועלכע ארטיקלען קאנען עקספארטירט ווערען?

אין דער האנדווערקער-קאמער איז פארגעקומען א קאנפערענץ מיט פערטרעטער פון די יודישע און קריסטליכע צעכען, ווי אויך דעלעגאטען פון דער האנדעל-קאמער.

די קאנפערענץ איז צוזאמענגערופען געווארען מיט'ן צוועק צו ארגאניזירען דעם האנדווערקער-עקספארט.

מיט א לענגערן רעפעראט וועגן דער וויכטיגקייט פון א האנדווערקער-עקספארט, איז ארויסגעטרעטן ד"ר קאצענבויגען.

אין זיין רעפעראט ווייזט ד"ר ק. אן אויף די גרויסע עקספארט-מעגליכקייטען פון לאדזער האנדווערק. און וועלכע אויסארבייטונגען, וואס עס ווערען פראדוצירט אין לאדז, קאנען געפונען אנ'אפזאץ אויף די אויסלענדישע מערק.

דער רעפעראט פון ד"ר ק. איז אויסגעהערט געווארען מיט גרויס אויפמערקזאמקייט, און נאכ'ן רעפעראט האט זיך ענטוויקעלט א דעבאטע וועגען דער פארם, און אויף וועלכען סיסטעם דעם ענין צו רעאליזירען.

נאך דעם, ווי עס זענען אויסגעהערט געווארן די מיינונגען פון די צעכען-פארשטעהער, איז בעשלאסען געווארען צו שאפען קאמיסיעס פון די יודישע און קריסטליכע צעכען, כדי דער עקספארט זאל טראגען אנ'אלגעמיינעם כאראקטער.

ס'זענען גלייך אויסגעוועהלט געווארען פיר קאמיסיעס: א גארדעראבען-קאמיסיע (ד. ה. שניידער), פון פלייש-אויסארבייטונגען, קאפעלושען-און הענדשקעס און פון קאנדיטארייאויסארבייטונגען.

די קאמיסיעס דארפען צוקאפטירען די געהעריגע פאכלייט און קומען אין פערבינדונג מיט די פאבריקאנטען, וועלכע ארבייטען אויס די דערמאהנטע ארטיקלען, און פעראינטערעסירען די אנדערע צעכען.

ס'איז אויך בעשלאסען געווארען צוקאאפטירען די שניידער-כאלופניקעס.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1913

(א) דינסטאג דעם 1. סעפטעמבער הויבט זיך אן די מיליטער-רעגיסטראציע פון מענער, וואס זענען געבוירען געווארען אין 1913.

די רעגיסטראציע פיהרט אדורך די מיליטער-ביורא פון מאגיסטראט אויף זאוואדזקא 11, טעגליך פון 8 ביז 3 א זייגער.

די וואס קומען זיך רעגיסטרירען, דארפען זיין איינגעמאלדען אין לאדז און האבען ביי זיך: 1) א פאס, אדער א מעטריקע, אדער אנ'אויסצוג פון די שטענדיגע בעפעלקערונגס-ביכער, ווי אויך א דאקומענט, וואס שטעלט פעסט די אידענטישקייט פון דער פערזאן מיט א פאטאגראפיע, און 2) א שול-צייגעניש. האנדווערקער דארפען אויך האבען א פאך-צייגעניש.

שילער דארפען זיך אויך צושטעלען אין דער בעשטימטער צייט, מחמת די ספעציעלע שעה'ן פאר'ן רעגיסטרירען שילער זענען בטל געווארען.

אין דער ערשטער רייה דארפען זיך שטעלען:

דעם 1 סעפטעמבער

מענער, געבוירענע אין 1913, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 1. קאמיסאריאט מיט די פאמיליע-נעמען אויף

A B C D E F G

און די, וואס וואוינען אין 7. קאמיסאריאט אויף

A B C D E F

פערצווייפעלטע לאגע פון די לויז-וועבערס

די טרויעריגע לאגע פון זיי לוין-וועבערס האט געצווינגען די פערוואלטונג פון פעראיין צו ריפען א פערזאמלונג פון די מיטגלידער, וועלכע האבען געפאדערט, אז די פערוואלטונג זאל אננעמען שריט נעגען די אנגאויפהעריליכע רעדוקציעס פון די לוינען. עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז ביי די בעדינגונגען איז נישט דא קיין מעגליכקייט צו קריגען אנ'ארמיטער.

עס איז בעשלאסען געווארען צו רופען די ...יקאנטען וועלכע גיעען אויף מאנד צו ארביי... אויף א קאנפערענץ.

אויסטערלישע געשיכטע מיט'ן יודישען פאבריקאנט איסר זשעריקער
געוואלט נעהמען אויף זיך דעם טויט דורך זיין ארבייטער'ס הענד

(2) מיר האבען פרייטאג איבערגעגעבן, ווי אזוי דער פאבריקאנט איסר זשעריקער (פון זשעראמסקיעגא 9) האט געמאלדען אין דער פאליציי, אז זיין געוועזענער ארבייטער וולאדארטשיק שאנטאזשירט איהם, אז ער זאל האבען פערפיהרט זיינע א שוועסטער, און אונטער א דראהונג פון א רעוואלווער אויסגעפרעסט 500 זל.

דער ארבייטער איז ארעסטירט געווארען און מען האט ביי איהם טאקע געפונען 500 זל. און א רעוואלווער, ביי דער אויספארשונג האט אבער דער ארעסטירטער דערצעהלט, אז זשעריקער האט איהם גאר געגעבען דעם רעוואלווער און מיט איהם אפגעמאכט אז ער זאל זשעריקער'ן שיסען אויף אזא אופן, אז ער זאל גאר ווערען פערוואונדעט. און פאר דער טרחא האט זשעריקער איהם געגעבען 500 זלאטעס.

דאס געלד און דעם רעוואלווער האט ער צוגענומען נאר דעם אפמאך צו שיסען אויף זשעריקער'ן האט ער נישט געוואלט אויספיהרען, דעריבער האט זשעריקער געמאלדען דער פאליציי, אז ער שאנטאזשירט איהם. זשעריקער זאל האבען אויסען געווען צו בעקומען די פערזיכערונגס-פרעמיע אין פאל פון ווערען פערוואונדעט.

זשעריקער איז אויך ארעסטירט געווארען.

לויט ווי עס איז פעסטגעשטעלט געווארען פון דער פאליציי'אישער אויספארשונג, איז וולאדארטשיק אויף דער אויפפאדערונג פון זשעריקער'ן געקומען צו איהם אין דער וואוינונג שבת, דעם 22. ד. ח.

ער האט דאן בעקומען 7 זלאטעס, כדי צו „שאפען זיך מיט אין איבער פון די רעסטאראציעס".

ווען וולאדארטשיק איז דערנאך געקומען צו זשעריקער'ן, האט יענער איהם געגעבען א רעוואלווער, און דערנאך געוויזען איהם 500 זלאטעס, זאגענדיג איהם, אז ער וועט דאס געלד בעקומען, ווען ער וועט איהם דערשיסען.

וולאדארטשיק האט געמיינט, אז ער האט דא צו טון מיט א משוגענעם, האט ער זיך דערשראקען און איז ענטלאפען, פערגעסענדיג איבערצולאזען אויפ'ן ארט דעם רעוואלווער.

דאס געלד האט ער נישט גענומען.

אז ער איז געקומען אהיים, און אנגעהויבען רוהיג צו איבערקלערען זיך וועגען דער אויפפיהרונג פון זשעריקערן, און צו קאן ער הערה'גענען א מענשען פון זיין אייגענעם ווילען, איז ער, וולאדארטשיק געקומען צו עפעס א קאנקורעטען אויספיהר, ווייל ער האט אוועקגעשריבען צו זשעריקער'ן א בריף, אין וועלכען ער האט זיך אפגעשטימט צו טרעפען מיט איהם אין דער וואוינונג מאנטאג, 3 ביטאג.

מאנטאג אינדערפריה, נאך איידערען דער האלטען דעם בריף, האט זשעריקער געמאלדען אין קאמיסאריאט, נאז וולאדארטשיק שאנטאזשירט איהם.

וולאדארטשיק איז דעריבער 10 אינדערפריה ארעסטירט געווארען, און אין א שעה ארום, נאך דעם ווי וולאדארטשיק איז פערהערט געווארען, האט מען אויך ארעסטירט זשעריקערן.

וולאדארטשיקס בריף איז אנגעקומען צו זשעריקער'ן מיט דער פריהמארגען-פאסט, בעת זשעריקער איז שוין געווען אין קאמיסאריאט.

קודם כל האט פאליציי קאנפיסקירט ביי וולאדארטשיקן דעם רעוואלווער, וועלכען זשעריקער האט געקויפט פאר 100 זלאטעס (א היבש ביסעל איבערגעצאהלט).

עס איז העכסט-וואהרשיינליך, אז ווען זשעריקער איילט זיך נישט צו מיט'ן קאמיסאריאט, וואלט ער אוודאי מיט וולאדארטשיקן אדורכגעקומען, און מאנטאג, זייגער 3 וואלט ער שוין געווען „אויף יענער וועלט"...

דעמזעלבען טאג, מאנטאג, דעם 24. ה. ח. 5 בייטאג, איז פון טשעכאטשינעק צוריקגעקומען זשעריקערס ווייב מיט די קינדער, און אנשטאט אויפ'ן טויטען בעט, האט זי געפונען איהר מאן אין קאמיסאריאט.

איצט זענען שוין זשעריקער און וולאדארטשיק ארויסגעלאזט אויף דער פריי.

זשעריקער קאן נישט צוגעצויגען ווערען צו פעראנטווארטליכקייט פאר אונטערהעצן צו א מארד, מחמת דער מארד איז נישט אויסגעפיהרט געווארען, און מ'האט איהם אפילו נישט געפרובט אויסצופיהרען, און לויט'ן ארטיקעל 51 פון שטראף-קאדעקס, קאן מען צוציהען צו פעראנטווארטליכקייט נאר אין פאל, ווען דאס פערברעכען איז געשעהען.

לויט ווי מיר דערוויסען זיך, האט די פראקוראטור נעכטען בעשלאסען אנצוהויבען אנ'אויספארשונג אין דעם דאזיגען ענין, מיט'ן צוועק פעסטצושטעלען: צי איז דא געווען א שווינדעל-כוונה, כדי ארויסצובעקומען אסעקוראנץ-געלדער. (נאכ'ן טויט, הייסט עס ?!?!).

אונאפהענגיג פון דעם רעזולטאט, וואס די אויספארשונג וועט ברענגען, דראהט זשעריקער'ן א טורמע-שטראף (לויט'ן ארטיקעל 157 פון שטראף-קאדעקס) פאר'ן אריינפיהרען די פאליציי-מאכט אין א טעות, און פאר'ן איבערגעבען א פאלשע מעלדונג.

וולאדארטשיקס לאגע, אין דער הינזיכט, איז אויף אזוי פיל בעסער, אויף וויפיל ער האט, ענטלויפענדיג פון זשעריקערס וואוינונג, געגעבען א בעוויז, אז ער גייט נישט איין אויף זשעריקערס אויסטערלישען פארשלאג, און פון דער צווייטער זייט, דערמאהנט ער נישט אין בריף, אז ער זאל מסכים זיין אויף צו בעגיין דעם מארד.

אפשירם-נאסטראל פון דער
ווילנער טרופע
XVI יאר
XVI יאר
15-יעריקער יובל-טורנע אנפ.: מ. מזאה.
לאדזשער שטאט-טעאטער
היינט, זונטאג, 9 א זייגער אין אוונט, געזעגנונגס-פארשטעלונג
„200.000"
(דאס גרויסע געווינס)
פאלקס-שפיל אין 4 אקטען פון שלום עליכם.
רעזשי: י. ראמבוים דעקאר. און קאסטיומען: אנדזשוי פראנאשקא. מוזיק: ד. קאץ. דיר.: ...ור בייגעלמאן. ...: מ. ב...ערזאן ...: לאה ראטבוים

געהיימע ליבע צווישען שוויגער און איידעם

אומגליקליך לעבען פון א רייכער טאכטער צוליב איהר הויקער

פערגאנגענעם דאנערשטאג איז אין לאדז געשטארבען די פרוי ר. ג.

די לויה איז פארגעקומען אויף צומארגענס פון טהרה־הויז ביים יודישען בית־עולם בעשיידען איז פארגעקומען די לויה פון דער פרוי, וועלכע איז אליין געווען אזוי בעשיידען ביי איהר לעבען, קיינער, א חוץ עטליכע מענשען, האבען אבער נישט געוואוסט, מיט וואס פאר א שרעקליכער טראגעדיע ס'איז פערבונדען דער טויט פון דער יונגער פרוי.

די פערשטארבענע האט מיטגעמאכט איינע פון די טראגישסטע לעבענס, הגם זי איז געווען א טאכטער פון רייכע עלטערען, איהר פאטער א פאבריקאנט, וועלכען מ'האט געהאלטען פאר א רייכען מענש האט געפיהר"ט א זעהר שעהן הויז, רעגא איז ביי איהם געווען אן איינציגע טאכטער. די נאטור האט אבער די אינטעליגענטע רעגא זעהר שווער בעשטראפט, זי האט געהאט א הויקער און איז געווען זעהר א העסליכע. פונדעסטוועגען האבען די עלטערען זייער איינציג קינד שטארק ליב געהאט, האבען איהר נישט אפגעזאגט פון אלץ אין דער וועלט, וואס זי האט נאר געוואלט, אזוי ווי מען זאגט — דאס טעלערל פון הימעל, ס'פערשטעהט זיך אויך, אז ס'זענען אנגעווענדעט געווארען אלע מיטלען, ביי די גרעסטע דאקטוירים אין לאנד און אויסלאנד, אויב ס'איז מעגליך צו בעזייטיגען דעם מום ביי רעגאן, ס'האט אבער גארנישט געהאלפען, דאס איז געווען א פערפאלענע זאך.

איז רעגא געוואקסען מיט איהר פעהלער און העסליכקייט און מיט 2 יאהר צוריק איז זי אלט געווארען 25 יאהר. מאכט זיך א מעשה, אז רעגאס פאטער, דער פערמעגליכער יודישער פאבריקאנט ג. איז מיט 2 יאהר צוריק קראנק געווארען און ס'האט גארנישט לאנג געדויערט און איז געשטארבען. האט מען אין שטוב שטארק געטרויערט נאך דעם קאפ פון דער פאמיליע, בעזונדערס האט געטרויערט די קאליקע פרל. רעגא, וועמען דער פאטער האט אזוי שטארק געליבט. די איינציגע טרייסט איז נאר געווען וואס ג. האט איבערגעלאזען א גאנץ היבשען פערמעגען, פון וועלכען די אלמנה מיט איהר איינציגע טאכטער האבען געקאנט לעבען.

די גרויסע זארג פון דער אלמנה פרוי ג. איז אבער געווען איהר טאכטער רעגא.

— זי איז שוין אלט 25 יאהר, האט זי זיך געטראכט, וואס וועט זיין דער תכלית, צי איז בכלל מעגליך, אז זי זאל קענען א שידוך טון, אז ס'זאל זיך קענען געפונען ווער, וועלכער וועט וועלען מיט איהר חתונה האבען, הגם זי וויל איהר געבען א גרעסערען נדן, ווער וועט דאס וועלען זיך פערבונדען אויפ'ן גאנצען לעבען מיט אזא קאליקע?

וואס האט זי אבער געהאט פאר אן עצה, אויך רעגאן האט געקוועהלט דיזעלבע געדאנקען, זי אלס אינטעליגענטער מענש, האט אבער אויסגעצייכענט פערשטאנען איהר לאגע און האט רעזיגנירט פון אלע לוקסוסען פונ'ם לעבען און בעשלאסען זיך אפצוגעבען מיט כלל־ארבייט.

די אלמנה, פרוי ג. האט זיך נאך געפיהלט פאר א יונגען מענש, וועלכער טאר זיך נאך נישט אפזאגען פון אלע פריידען פון לעבען, זי האט געפיהלט, אז זי דארף נאך געניסען פון אלץ וואס דאס לעבען גיט דעם מענש. נאכאמאל חתונה האבען איז אבער פאר איהר געווען זעהר נישט אנגענעהם, נישט צוליב זיך אליין, דאס וואלט זי שוין געווען בעקעמפט, נאר צוליב איהר טאכטער, דעם הויקער, פאר וועלכער אזא שריט וואלט געווען נישט פון די פרעהליכע זאכען. אזוי האט זי זיך אויך גענוג אויסגעוויינט די אויגען, פארוואס די נאטור האט איהר טאכטער געשאפען אזא שעהנקייט אזא לעבענסלוסטיגקייט און זי איז אזוי שווער בעשטראפט געווארען.

די אלמנה האט געזוכט איהרע פערגעניגענס איינמאל בעת אן אויפנאהמע ביי איהרס א פריינדין, האט די פרוי ג. זיך בעקענט מיט א יונגערמאן פון אן ערך 38 יאהר, וועלכען מ'האט אין דער געזעלשאפט, ווי ער האט פערקעהרט, גערופען „דער אלטער בחור". דער אלמנה איז דער „אלטער בחור" געפעלען געווארען און זי האט אנגעהויבען צו פלירטעווען מיט איהם, דער בחור ווידער האט דעם פלירט נישט אפגעווארפען, איהם האט אימפאנירט נישט נאר דער אלמנהס פרישקייט און לעבענסלוסטיגקייט, נאר קודם כל איהר ביסעל כסף, ווייל ווי ער האט געהערט, איז דער אלמנה נאך איהר פערשטארבענעם מאן פערבליבען א גאנץ נישט־קשה־דיגע ירושה, האט זיך דער פלירט צווישען דער אלמנה און דעם בחור ס. צ. פערבונדען זעהר שנעל, זיי האבען זיך אפט געטראפען אין קאפעען, געגאנגען אין קינאס צוזאמען און אזוי ווייטער. מיט א צייט שפעטער האט די פרוי ג. שוין פערבעטען איהר בעקאנטען צו זיך אהיים, וואו זיי זענען געזעסען און „געמיטליך געשמועסט".

די פרוי ג. האט אבער געמוזט האבען אן אויסרייד פאר איהר טאכטער, די קאליקע, צו וואס זי פערבעט א פרעמדען יונגערמאן צו זיי אין שטוב אריין. דא איז זי געפאלען אויף א טייוולאנישען פלאן. זי האט דערצעהלט איהר טאכטער, אז דער דאזיגער יונגערמאן ס. צ., וועלכער איז געבילדעט און אינטעליגענט, אבער פעראָרימט, וויל זיך בעקענען מיט איהר טאכטער און זי די מוטער וויל דאס אויסשדכנען דעם שידוך, פערשטעהט זיך, אז צ—ס קומען צו דער אלמנה אין שטוב אריין איז שוין געווארען גאנץ לעגאל. דער אלטער בחור איז צו רעגאן געווען זעהר העפליך, ער האט מיט איהר גערעדט שעהנוויז וועגען די פערשידענסטע וועלט־זאכען, אין וועלכע רעגא איז געווען בעהאוועגט.

רעגא האט געמיינט, אז אויך פאר איהר האט אויפגעשייגט די זון, אז סוף־כל־סוף וועט זי אויך קענען געניסען פון לעבענס־פרייד, אז זי האט אויך געפונען איהר מלאך אויף דער וועלט און איינציג־ווייז האט זי זיך אין דעם יונגענמאן גאר שטארק פערליבט.

צ. איז אבער ביי דער אלמנה גלייכצייטיג געווארען אן אמתער „קאכאנעק", ער האט זי רעגעלמעסיג בעזוכט יעדען טאג, אומעטום מיט איהר געגאנגען, און פערבליבען ביי איהר גאנצע נעכט, פערשטעהט זיך, אז דאס אלץ איז געשעהען אהן דעם וויסען פון דעם הויקער רעגא.

רעגא האט פערטרויט איהר סוד דער מוטער, זי האט ערקלערט, אז זי איז שטארק פערליבט אין דעם יונגערמאן ס. צ. נאר האט נישט קיין מוט איהם דאס אפען צו זאגען, זי איז נישט זיכער, צי ער וועט איהר פארשלאג אננעהמען, זי האט דעריבער געבעטען די מוטער, אז זי זאל איבעררעדען מיט דעם יונגערמאן וועגען דעם.

די אלמנה האט גוט געוואוסט, אז דער יונגערמאן האט קיין שום געפיהל נישט פאר איהר טאכטער, אז אויב ער קומט אריין צו זיי אין שטוב איז עס נאר צוליב איהר אליין, און זי איז אויך נישט געווען גאנץ גלייכגילטיג צו איהם, האט זי דעמזעלבען אוועקגעפיהרט א געשפרעך מיט דעם בחור, ווען ער איז געקומען צו איהר צו גאסט.

ס. צ. האט זיך דאן ערקלערט אין ליבע דער אלמנה און געבעטען איהר האנד, פרוי ג. האט דעם פארשלאג אפגעווארפען און זי איז מיט דעם יונגערמאן פערטיג געווארען אויף אזא אופן: ער בעקומט אבגעשריבען דאס גאנצע פערמעגען וואס איז געבליבען נאך דעם רייכען פאבריקאנט ג. ער האט חתונה מיט רעגאן נאר לפנים. זיי וועלען וואוינען צוזאמען מיט דער אלמנה און פערבליבט ווייטער דער געליבטער פון דער פרוי ג.

נאך דעם דאזיגען רייך־געשעפטליכען אפמאך איז שוין אלץ געגאנגען זעהר שנעל. דער יונגערמאן ס. צ. האט „אנגענומען" די ליבעס־ערקלערונג פון רעגאן און מ'האט זיך אנגעהויבען צו גרייטען צו דער חתונה, ביי אלע בעקאנטע האט דער דאזיגער זיווג אפילו ארויסגערופען א גרויסע פערוואונדערונג אבער מאלע „וואו די ליבע היניפעלט", זאגען די דייטשען.

ס'איז געווען א חתונה און אלץ איז געווען אין בעסטען ארדנונג דאס איז געווען מיט א יאהר צוריק. די אלמנה האט אבער [illegible] פערגעסען אן דעם אפמאך און איהר איידעם איז ווייטער געווען איהר געליבטער. ס. צ. האט פערנאכלעסיגט זיין פרוי, זי האט דאס אבער פערשטאנען און האט איהם קיין גרויסע פארוואורפען נישט געמאכט, אבי ער האט געפונען אמאל א שעה צייט פאר איהר אויך.

אין געהיים האט דער איידעם מיט די שוויגער געלעבט א גוטען טאג און אנהויב אויגוסט הייטיגעס יאהר, איז רעגא אוועקגעפאהרען אין א פוילישען קוראָרט. אין שטוב איז פערבליבען איהר מאן און איהר מוטער, וועלכע זענען שוין געווען גאנץ אונגעשטערט אין זייערע מעשים. פאריגע וואך איז רעגא צוריקגעקומען קיין לאדז און אריינקומענדיג אין שטוב האט זי פלוצלים געטראפען איהר מאן און מוטער אין גארנישט קיין צווייידייטיגער סיטואציע.

רעגא האט זיך גארנישט אנגערופען, אבער אין איין מאמענט האט זי אלץ פערשטאנען. זי האט זיך געפיהלט שטארק געקרענקט פאר דער קאמעדיע, וואס איהר אייגענע מאמע האט אפגעשפילט מיט איהר און אויך פאר איהרע געפיהלען, וואס זענען אזוי שטארק אפגענארט געווארען.

רעגא איז אריין צו זיך אין צימער, אויפגעדרעהט די רעהרלעך פון גאז און זיך אוועקגעלעגט אויפ'ן בעט. נאך עטליכע שעה האט מען אויפגעבראכען די טיר, זי איז געלעגען אהן סמנים פון לעבען, א פריוואטער דאקטאר, וועלכער איז ארויסגערופען געווארען האט קאנסטאטירט דעם טויט, קיין שום אלארם איז נישט געמאכט געווארען, אויף צומארגענס איז פארגעקומען די בעשיידענע לויה פון דער יונגער רעגא ג. פון טהרה־הויז אויפ'ן יודישען בית־עולם.

אזוי האט זיך געענדיגט א טראגיש לעבען.

מאנאטליכע
טראמוואי-בילעטען
פערקויפט אויסשליסליך
Wagons-Lits-Cook
ul. Piotrkowska 64
פערקויף פון אינלענדישע און אויסלענדישע בילעטען צו נאמינאלע פרייזען.

דעצידירענדע דעבאטען

איבער דעם פראיעקט פון א נייעם צאל-טאריף

(א) דעם 1 ק. מ. הויבען זיך אן אין דעם פערבאנד פון די האנדעלס-און-אינדוסטריע-קאמערן בעראטונגען וועגען ענדגילטיג אויסארבייטען דעם שטאנדפונקט פון דעם פערבאנד בנוגע דעם נייפראיעקטירטען צאל-טאריף.

אין די בעראטונגען, וואס וועלען געדויערן עטליכע טעג, וועט מצד לאדז אנטייל נעמען דער דיר. בייער, פארזיצער פון דער סוב קאמיסיע פאר טעקסטיל-אינדוסטריע, דיר. שרעדניצקי און אינזש. לוטשינסקי.

די לאדזער דעלעגאציע וועט איהרע פארשלאגען שטיצען דערהויפט אויף די פארשלאגען פון דער אנגערופענער סוב-קאמיסיע, וועלכע זענען א פועל-יוצא פון א דריי-יאהריגער ארבייט פון דער דאזיגער סוב-קאמיסיע ביים בעארבייטען די ראציאנעלע צאל-נארמען.

מילא, איז לא פידלתי...

פערמשפט א פידעל-גנב אויף א יאהר טורמע

(א) נעכטען זענען געשטאנען פאר'ן געריכט די 2 יונגעלייט מאריאן ביענקאווסקי און מאריאן אשעמבלאווסקי, וועלכע האבען בשותפות גע'גנב'עט א פידעל אין דעם ווערט פון 80 זלאטעס אין דעם געשעפט פון מוזיק-אינסטרומענטען פון פעליקס בראניפוויטש (טארגאווא 38).

ס'איז א גרויסער ..., ... דאס פידעלע האבען זיי געדארפט האבען פאר מוזיקאלישע צוועקען.

א זיכערער פאקט איז אבער, אז ביענקאווסקי האט די כלי פערקויפט.

דער סוף איז געווען, אז די צוויי מאריאנ'ס האבען אפגעשפילט גאנץ פערשידען:

ביענקאווסקי, וועלכער איז שוין א רעגיסטרירטער גנב, האט בעקומען א יאהר צו זיצען, און אזשעמבלאווסקי איז פריי געשפראכען.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"
דירעקציע: ד. צעלמייסטער און א. בעזמאן.
היינט זונטאג, 9 אווענד 2 גרויסע פארשטעל. פאר 1 קליינעם בילעט
3 שעה לאכען מיט אייב קארפ דעם אמעריקאנער קאמיקער
1) „אנטלאפענע מענער"
אפערעטע אין 3 אקטען מיט אייב קארפ אלס „יונה זעטש".
2) א גראנדיעזע פרעהליכע רעוויע א. נאמען: „קאמעדיאנטען-דעפילאדע"
מארגען מאנטאג - פאפול. פארשט. פון 50 גר. ביז 2 זל. (ערשטע רייה)
מיט דער פרעמיערע פון ריגער יודישען מלוכה-טעאטער I
גניא שליט „איינע פון יענע"
מעלאדראמע אין 3 אקטען מיט א פראלאג און עפילאג.
2) מיט די גרויסע רעוויע א. נאמען: „דער רבי האט געהייסען פריילעך זיין"

פון האנדעלס-געריכט

נעכטען האט דאס האנדעלס-געריכט פערעפענטליכט אן אויפהאלטאשטש דעם מאנופאקטור - סוחר אברהם-לייב שימקיעוויטש (פעטריקאווער 31). אלס קוראטאר פון אויפהאלטאשטש איז בעשטימט געווארען אדוו. רובין, ריכטער-קאמיסאר — דוד פאבריקאנט, דער געפאלענער סוחר איז געשטעלט געווארען אונטער פאליציייאישער אויפזיכט.

* * *

די פירמע גאלדשטיין און קראוסקאפ (פעטריק. 31) איז אין נאוועמבער 1929 געשטעלט געווארען אונטער אויפהאלטאשטש. אויף א זיצונג פון די בעגלויביגע, וואס איז פארגעקומען אין דעצעמבער איז געקומען צו אן אויסגלייך אין דעם זין, אז די פירמע צאהלט 24 פראצ. אין דריי ראטעס.

געגען דעם אפמאך האט איינער פון די בעגלויביגע, יצחק ווינער אריינגעטראגען א רעקורס.

נעכטען האט דאס האנדעלס-געריכט ווינער'ס רעקורס אפגעווארפען און דעם אפמאך בעשטעטיגט.

* * *

די פירמע „ראבערט ליסקע", אפערעטור-איינהאבער, אויף שיענקיעוויטשא 165, האט צוליב'ן טויט פון איינהאבער פון דער פירמע סוף חודש נאוועמבער פ. י. אנגעגעבען אויף אן אויפהאלטאשטש דאס געריכט האט נאכדעם ווי ס'האבען זיך בעוויזען די ערשטע פראטעסטען דעם אויפהאלטאשטש בעשטעטיגט, ד. 1. אויגוסט איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון די בעגלויביגע. צוליב דעם, וואס צו דער פערזאמלונג זענען די יורשים נישט געקומען, און קיין שום פארשלאגען נישט אריינגעטראגען, איז בעשלאסען געווארען צו שליסען א פערבינדליכען קאנטראקט. אלס סינדיק איז געוועהלט געווארען אדוו. באלינסקי. דאס געריכט האט נעכטען דעם סינדיק בעשטעטיגט.

* * *

די פירמע „שמיד און שימאך" לאגעווניצקא 49 האט זיך געווענדעט צום געריכט מיט א ביטע וועגען א „נאדזור", דער בילאנס פון דער פירמע שליסט זיך מיט א סומע פון 323,437,34 זל.

* * *

אין יאנואר 1930 האט דאס געריכט פערעפענטליכט „אן אויפהאלטאשטש דער פירמע „פאקזשיווא און האמבורגער" — פעטריק. 29.

אין מערץ איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון די בעגלויביגע, אויף וועלכער די געפאלענע פירמע האט פראפאנירט 10 פראצ. אויסצוצאהלען אין דריי גלייכע האלב־יעהרליכע ראטעס, אויף וואס די בעל־חובות זענען איינגעגאנגען.

נעכטען האט דאס געריכט דעם אפמאך בעשטעטיגט.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE
ZIELONA 6,
Telefon 12-333
tel. 12-333
tel. 12-333
ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אלע פלוצימדיגע פארפאלען צו יעדער צייט בייטאג און ביינאכט ווי אויך אין אלע אקושעריע און גינעקאלאגישע הילף.

לאדזער יודיש פאלקס-טעאטער, זגערזשער 17

דיר.: נ. גאלדשטיין.

נאר 1 גאסטראל פון דעם בעוואוסטען און איבעראל בעליבטען קאמיקער
ל. ווינער פון ווארש. „צענטראל"-טעאטער, ווי אויך די בעוואוסטע ארטיסטען נחמן רוביז, ל. ספאטעק מיט אנטייל פון די בעליבטע ארטיסטען ש. הערש-קאוויטש, פר' בלאט, לובארטאווסקא, לאשקאווסקא, אייזענבערג א. א.

פרייליך / לעבעדיג / לוסטיג / געזאנג און טענץ אין אונזערע אפערעטען!

היינט, זונטאג, דעם 30-טען ד. ח. פונקט 9.30 אווענד

צום 2. מאל — צו בילליגע פרייזען! — צום 2. מאל

„שלמה גארגער"

קאמישע אפערעטע אין 4 אקטען מיט ל. ווינער אין דער הויפט-ראלע.

א גרויס גוט איינשטודירט כאר און ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון מ. קאכאנסקי.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

ארעסטירט א הענדלערין פון סאכארין

(אויפ'ן גרונד פון א מסירה, און דער דער-נאך צדורכגעפיהרטער אבסערוואציע און רעוויזיע, האט די אויספארשונגס-מאכט ארעסטירט, אונטערן פארוואורף פון אומלעגאלען הענדלען מיט סאכארין א געוויסע רחל קאלושין פון קאלענבאך-גאס 5.

גרויסע תשרי-אקציע פון קרן קימת לישראל

היינט הויבט זיך אן די זאמלונג אין דער שטאט

היינט, זונטאג הויבט זיך אן ביי אונז אין שטאט די טראדיציאנעלע תשרי-אקציע, וועלכע ווערט צדורכגעפיהרט יעדעס יאהר לטובת דעם קרן קימת ישראל. אויך היי-יאהר וועט געגעבען ווערען די מעגליכקייט יעדען יוד צו שיקען זיינע ראש-השנה וואונשען צו פריינד, בעקאנטע און קרובים דורך דעם קרן-קימת. די נעמען פון די שפענדער וועלען פערעפענטליכט ווערען ערב-ראש-השנה אין דער היגער יודישער פרעסע.

היינט לעצטע פארשטעלונג פון די „ווילנער"

היינט ווערט געגעבען צום לעצטען מאל די „200.000" פון שלום-עליכם.

צו דעם קאלאסאלען ערפאלג פון דער אויפ-פיהרונג העלפען צו די זעהר אריגינעלע דעקא-ראציעס פון אנדזשיי פראנאשקא, הארציגע מוזיק פון הענעך קאן, די פאלקסטימליכע לידער פון מ. בדאדערזאן און די שפתנע מאסען-סצענעס און טענץ פון לאה ראטבוים. ס'דיריגירט געהעריג דוד בייגעלמאן.

מיט דער היינטיגער פארשטעלונג געזעגענען זיך די „ווילנער" מיט לאדז.

צו די שלושים

יעקב סטריקאווסקי ז"ל

היינט, 11 זייגער פריה, קומט פאר אויפ'ן בית-החיים א הזכרה נאך דעם יונג-פארשטאר-בענעם געזעלשאפטליכען עסקן, פיאנער און גרינ-דער פון יודישען טורן- און ספארט-פעראיין „בר-כוכבא" יעקב סטריקאווסקי.

דער פארשטארבענער איז געווען א בעגייס-טערטער אנהענגער און איבערגעגעבענער טוער פאר דער פיזישער ענטוויקלונג פון דער יודישער יו-גענד און פאר די שטארקונג פון יודיש-נאציאנאלען זעלבסטבעוואוסטזיין.

יעקב סטריקאווסקי ז"ל איז געווען בעקאנט אויך צווישען די ציוניסטישע רייהען און איז גע-ווען איינער פון די קעמפער פאר די איינפיהרונג פון דער העברעאישער קאמאנדא-שפראך אין לא-דזער ספארט-פעראיינען.

אין פערשטארבענעם האט דאס יודישע לאדז פערלוירען נישט בלויז איינעם פון די טיכטיגסטע ענערגישסטע סוחרים, נאר אויך א אידעלען גע-זעלשאפטליכען עסקן.

„ענטלאפענע מענער"

גרויסער לאך-אווענט מיט אייב קארפ אין פילהארמאניע

היינט, זונטאג ווערט געגעבען אין יודישען טעאטער אין פילהארמאניע די זעהר קאמישע אפערעטע „ענטלאפענע מענער" מיט אייב קארפ אין דער הויפטראלע.

נאך דער פארשטעלונג ווערט געגעבען א גרויסע רעוויו א. נ. „קאמעדיאנטען-דעפילאדע".

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 30 אויגוסט

10,15 גאטעסדינסט. 11,35 פארלעזונג. 11,58 צייטסיגנאל. 12,10 קאנצערט. 1,10 קא-מוניקאט. 1,20 מוזיק. 1,40 פארלעזונג. 2.00 מוזיק. 2,10 פארלעזונג. 2,25 מוזיק. 5,10 פראגראם פאר קינדער. 5,35 קאמוניקאט. 5,40 קאנצערט. 7,00 פערשידענעס. 7,20 ספארט-קאמוניקאט. 7,40 פאסט. 7,55 קאמוניקאט. 8,00 ידיעות. 8,15 מוזיק. 10.00 פעליעטאן. 10,15 קאמוניקאטען. 10,30 מוזיק. 11 00 לייכטע און טאנץ-מוזיק.

ביי א פערדארבענעם מאגען

דארם-רעגונגען, שלעכטען צונג-געשמאק, פיבער, שטוהל-פערהאלטונג, ברעכען אדער דורכפאל ווירקט שוין א גלאז נאטירליך ביטער-וואסער

Franciszka Józefa

שנעל און אנגענעהם.

צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאד-אפטעקעס

מעלדונג

אלגעמיינער פראפ. לאנד - פעראיין פון בעקליידונג - ארבייטער אין פוילען אפטיילונג 2 אין לאדז, בזשעזשינער 5 אכטונג, דאמען-מאגאזין-ארבייטער

היינט, זונטאג, פינקטליך 8 א זייגער פריה קומט פאר אין לאקאל פון פעראיין, בזשעזשינער 5 א אלגעמיינע פערזאמלונג פון אלע דאמען-מאגאזין-ארבייטער א.ט.א. בעריכט פון די אונטערהאנדלונ-גען מיט'ן מייסטער-פעראיין. אלע מוזען אונבעדינגט קומען.

דער שטרייק-קאמיטעט
פון דאמען-מאגאזין-ארבייטער.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.

גאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערוועז-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט ראסמעטיק.

— — טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
– בעזונדערע ווארטע-צימער פאר פרויען. –

וויזיט 3 זל.

די לייטונג פון בעוואוסטען ארטאדאקסישען לעהר-אנשטאלט

„תורה ודת" פלאץ וואלנאשטשי 6

מאכט בעקאנט, דאס ס'ווערען אנגענומען תלמידים פון 5 ביז 13 יאהר. עלטערן! פערשרייבט אייערע קינדער אין חדר „תורה ודת", וואו ס'ווערט געלייגט גרויס אכט אויף די ערציהונג און דרך ארץ'דיגע אויפפיהרונג און ס'ווערט געלערנט דורך מלמדים ספעציאליסטען תורה ודרך ארץ און אלעס, וואס א יודיש קינד ברויך צו וויסען.

קינדער פון 4—8 יאהר ווערען געבילדעט און אתיים-געפיהרט דורך א ספעציעלען מענש. איינשרייבונגען ווערען אנגענומען טעגליך פון 8—11 פריה און פון 2—5 נאכם.

חדר „בית תורה"

זשעראמסקיעגא 9 — זאוואדזקא 48

מאכט בעקאנט אז דאס חדר איז איצט אויסגע-שטעלט מיט פיל אויסבעסערונגען הן אין למודי קודש הן אין למודי חו"ל עס ווערט געלערנט עברי חומש, רשי נ"ך גמרא מיט תוספות דורך מלמדים און לעהרער ספעציאליסטען.

אנפענגער ווערען אנגענומען פון 5 יאהר אן. דאס איינשרייבען קומט פאר טעגליך אין חדר. די צו-פרידענהייט איז געזיכערט די פרייזען מעסיגע

די לייטונג.

מעדכעז-גימנאזיום

מיט פולער רעכט פוז רעגירונגס-שולעז (קאטע-גאריע A)

פוז **מאריע האכשטיין**

וואלטשאנסקא 23, טעל. 214-27

די איינשרייבונגען פון נייע שילערינס קומט פאר טעגליך.

ביים גימנאזיום ווערט געעפענט א קלאס Ao פאר קינדער פון $5^1/_2$ יאהר.

Z prawami gimnazjów państwowych
GIMNAZJUM ŻEŃSKIE
Eug. Jaszuńskiej-Zeligmanowej

Południowa 18, tel. 168-82.

איינשרייבונגען פאר נייע-איינטרעטענדע שילערינס אין אלע קלאסען נעמט אן דער סעקרעטאריאט יעדען טאג פון 10—12 און פון 5-7 אווענד.

ביים גימנאזיום א פארשול „קינדער-היים" פאר קינדער פון 4 יאהר אן.

Dyrektorka **E. Jaszuńska-Zeligmanowa.** 4564

יעדער איינציגער

מעבעל

האט זיך איבערציייגט, אז פאר דיוואנעס, פעלצען, נייה-מאשינען, גארדעראבען או"ווו צאהלט די העכסטע פרייזען

א. ווייצמאן שענקעוויטש 23

טעלעפאן 00-191.

ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצט מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

השבת אבדה

דאנערשטאג האב איך פערלוירען א ביכעל פון P.K.O. אויפ'ן נאמען שבתאי גליט, קיעלץ. דאס ביכעל ווערט ערקלערט פאר אונגילטיג און עס איז גמאכט געווארען אלע בעווארענישען. אפזוכען פערפאסט צו ש. גליט קיעלץ, באוואנטינסקי 18.

4839

Dr. med. J. LUBICZ

כירורג-ארטאפעד

פאלודניאווא 9. טעל. 17-183

צוריקגעקעהרט

קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער אייגענע פראצאווניע פון וועסטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: וועלאדקעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע הענד און פיס, גארסעטען א. ז. וו.

נעמט אן פון 2.30 ביז 4.30 נאכמיטאג.

Dr. med. G. GERSZTAJN

ספעציאל-ארצט-פאר-אויגען-קראנקהייט

צוריקגעקעהרט

טראגוטא 12, טעל. 10-175.

נעהמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אוו. 4157

„SANATO"

כירורגיש-ווענערישע-אנשטאלט

אגראדאווא 10, טעל. 57-213

1-טע און 2-טע קלאס

גינעקאלאגיש-ווענערישע-אפטיילונג

ד"ר מעד. ש. אייגער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד רייטלער-קאריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער

פרייז פון א געבורט

אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען

200 זל.

אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאכאוו

כירורגישע אפטיילונג פון ד"ר מעד. מ. כאנטאר

עמפפאנגס-שעה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.

אויגען-אפטיילונג פון ד"ר מעד. י. קראוש

עמפפאנגס-שעה'ן פון 11 ביז 12 נאכמיטאג.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע

אנדזשעיא 5, טעל. 40-159

נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארם.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

א גרויסער פלאץ

ארומגעצוימט איז ביליג צו פערדינגען.

צו ערפארן קאשטשעלנא 3 ביי גרינבוים

צו פערמיטען

פון באלד א ענצעלנע שטוב, א שטוב מיט א קוך מיט אלע בע-קוועמליכקייטען דירעקט פון ווירט. צו ערפאהרען פראנציסקאנער 30 ביים ווירט

צו פערקויפען

גראסערס א האנד P.D.-מאשין 95 X 10 און א גלאטע מאשין וואלטער אידעאל 70 X 10 אין בעסטען צושטאנד ביי פייגענבוים זגערזשער 11, פר. 3 שט.

Dr. med.
N. JELEŃKIEWICZ
POWRÓCIŁ
23 Żawadzka 23
tel. 146-75.

מעבעל

נייצייטיגע און סטילאווע. א גרויסער אויסוואהל פון פאלירטע שלאפ-צימער און שפייז-צימער

ווי אויך איינצעלנע מעבעל פון אייגענער אויסארבייטונג צו ביליגע פרייזען און בעקוועמע בעדינגונגען, זאווי אלערליי טאפעציר-אויסארבייטונגען

עמפפעהלט דאס מעבעל-מאגאזין

J. Dreispiel, Al. Kościuszki 36 róg Andrzeja

„ESTOL"

בעזייטיגט אדטשיסקעס מיט'ן וואורצעל

בערוהיגט דעם וועהטאג

פרייז פון 1 פלאסטער 30 גראשן. — צו בעקומען איבעראל.

מודעה!

דער בעריהמטער חדר „עמוד התורה" ווסכאדניע 27 איז איינגעארדענט מיט די לעצטע מאדערנע בעקוועמליכקייטען, ערשטקלאסיג ערשטען שטאק, וועלכער ווערט אנגעפיהרט דורך ר' משה שפירא וואס איז גוט בעקאנט אין דער גאנצער שטאט מיט זיין למדות און פעדא-גאגיע און עקזיסטירט שוין יאהרען לאנג מיט זיין חדר און האט ב"ה מעמיד געווען הונדערטער יונגעלייט גרויסע בני-תורה. דאס חדר בעזיצט אויך א 7-קלאסיגע שולע מיט די בעסטע פעדאגאגישע קוואליפיצירטע לעהרער, וואס ווערט איצט פערברייטערט מיט א „גן ילדים", וואו עס ווערען אנגענומען קינדער פון 5 יאהר אן. איינשרייבונגען אין דער קאנצעלאריע טעגליך פארמיטאג און נאכמיטאג.

די לייטונג.

Bata
פאר דער שול-יוגענד

14.90 16.90 19.90 16·90

מאָדעל 3672-22
פאר שול-קנאבען געשנירטע שיך פון קאלב-באָקס. שטארקע זוילען און גומענע אָבצאָסטען

מאָדעל 4644·05
שפאנגען-האלבשיך מיט אַ נידריגען ברייטען אבזאץ, געאייגנעט פאר דער שולע און אויף זונטאָג.

מאדעל 2645-05
פראַקטישע האלב-שיך פון ברוינעם באָקס, זעהר בעקוועם און דויערהאַפט. געאייגנעט פאַר׳ן טעגליכען געברויך און אויף זונטאָג.

מאָדעל 3632-22
האַלב-שיך פון ברוינעם באָקס, געשמאָקפול בעצירט. קערניגע לעדער-זוילען און גומי-זוילען.

זיכערע הילף און אַ רפואה

אהן אַ אפעראציע, אָן בלוט, אהן אַ מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערם און פיס

פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אזוי ווי אַ מענשען-קאָפּ, אָדער אזוי ווי אַ וואסער-קאָן און עס פאַלט אַריין אין דעם בויך און דער קראַנקער איז אין אַ גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטערבליך. ספעציעל גוטענע הייל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראַקטיק׳ען מיט מיינע בע-האנדלונג און פון דיעזען פראַקטישער דאָקטער בראַכורעווינג בעזונדערע זיכער דעם שווערסטען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאר הויקערס לייזונגען מיט הייל-גארטען און אפאראטען פאר פערקרימטע פוס און פלאַטפוס ספעציעלע איינלאַגען אין די שיך. קינסטליכע גוטענע פיס און הענד, גוטענע זאָקען פאר די גרעסטע קראַנקע אדערן.

עמפפאַנגט פון 9 ביז 1 בײַטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָוונד.

אָרטאָפּעדישע אַנשטאַלט

Specialist J. RAPAPORT Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,

tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז אונ-בעדינגט נויטיג. דיפלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזי-טעטס-פּראָפעסאָרען: פראָפ. ד״ר באַראַנטש, פּראָפ. דר. י. מאַ-רישלער, פּראָפ. ד״ר בר. קיעלאַנאָווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.

דערמיט דריק איך אויס מיין הערצליכסטע דאַנקבאַרקייט דעם גרויסן ספעציאַליסט ה׳ ד״ר. י. ראַפּאַפּאָרט וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10 (פראָנט,פּאַרטער) פאַר בעפרייען מיך פון אַ ברוך-קראַנקהייט. המנט פיהל איך מיך פערזיכערט געגען אומגליק און אַלס צייכען פון מיין טיפער דאַנקבאַרקייט דריק איך אויס עפענטליך מיין הערציגען דאַנק.

(–) Ferdynand Maurer,
wieś Augustynów koło Łodzi.

זינגער!

קאָנאַבען מיט גוטע שטימען ווערען געזוכט אויף די ימים נוראים אין זאַל „פילהאַרמאָניע" דורך דעם דיריגענט ה׳ מ. צעסוואַן. זיך מעלדען וואָלטשאַנסקאַ 15 פון 11–1 און פון 6–8 נאָכמ.

קליינע אנאנסען

עס איז נויטיג

אַ קוואַליפיצירטער שפולער ווערט געזוכט. צו ערפאַהרען שרודמיעסקאַ 35 אין דער פּאַרמיקעריי אין טויער.

אינטעלעקטועלע אַרבייטסלאָזע קענען זיך זאָ-פאָרט מעלדען אין ביטשריפטען-ביוראָ ביים יודי-שען אינוואַלידען-פעראיין, פּאָלנאָצנאַ 29 פון 2—9 און פון 4—8. עס ווערט געבעטען מיטצוברענגען די דאָקומענטען.

קוואַליפיצירטע שטריקער זענען נויטיג ציגעל-גאַס 6 אין וואַליזען-געשעפט.

אַנ׳אָרימע פרוי זוכט אַרבייט אין אַ קליניק צו בעדינען אַ קראַנקען, צו ערפאַהרען דאָלנאַ 34 וואוינונג 22.

עס ווערט געזוכט איי ןטריקאָ נעהער(ין) פאָר-מאַרסקאַ גאַס נומער 53 פראָנט 4-טען שטאָק.

צו מענער-מאַגאַזין 1-טער סאָרט פאַלטענס קען זיך מעלדען אַנ׳אונטערמאַשינער, לאַנדסבערג, פאָ-לודניאָוואַ 42.

אַ קוואַליפיצירטער אונטערמאַשינער צו מענער-מאַגאַזין צו 1-טע סאָרט יעשענקעס ווערט געזוכט. א. ווייגענסבערג, פּאָלודניאָוואַ 42.

לאָקאַלען

3 צימערן און קוך מיט בעקוועמליכקייטען פון דאָפאָרט איבערצוגעבען אויף דער פּיעטריקאָווער גאַס צווישען פּלאַץ וואָלגאָשטשי און פּאָלודניאָוואַ אָפּערטען אונטער „גאָטובקאַ" אין אַדמינ.

איבערצוגעבען אַ געוועלב, אַ שויפענסטער און אַ וואוינונג, צו ערפאַהרען ביי טענענבוים, זאַ-כאָדניאַ 34, מעקלערס געווינשען.

קויף און פערקויף

כ׳זוך צו קויפען אַ געניצטע ראָה-מאַשין צו סוויטערס, אָפערטען אין אַדמינ. אונטער „ראָה-מאַשין".

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

הײַנט און ווייטערע טעג!

די גרעסטע סענסאַציע פון אַלע צייטען! נישט-געוועזענער פילם-מייסטערווערק פון אמעריקאַנער פּראָדוקציע אינגאנצען גערעדט אויף פּויליש! ראָזשי פון דעם בעריהמטען Lolher Mendes א. נ.:

קאָרקבּרעכערישע אומוועגן

אין דער הויפּט-ראָלע — די אומפּערגלייכליכע

CLARA BOW וועלכע רעדט פּויליש

נעכסטער פּראָגראַם:

„די פערלוירענע לופט-שיף"

אָנהויב אין געוו. טעג 5 נאָכמ. שבת, זונטאָג 3 נאָכמיטאָג.
דער זאַל ווערט מעכאַניש ווענטילירט

די הנהלה

פון דעם לאַנג-עקזיסטירענדען 7 קל. אָרטאָדאָקסישע חדר-שולע

„אור תורה" פון מיכאל יוסף טאַנדאַווסקי

וואָסכאָדניאַ 51 וואו עס ווערט געלערנט למודי קודש דורך די בעסטע מלמדים ספעציאַליסטען דורדק, חומש, רש״י, נ״ך, משניות, גמרא ותוספות ווי אויך די למודי חול דורך די בעסטע פּעדאַגאָגישע קרעפטען מאַכט בע-קאַנט דאָס ס׳ווערט אָנגענומען תלמידים צום נייעם שול-יאָהר. די פּרייזען זענען צוליב דעם קריזיס צוגענגליך. דאָס לאָקאַל איז פולשטענדיג רעמאָנטירט געוואָרען מיט אַלע היגיענישע איינריכטונגען. די קינדער ביז 8 יאָהר ווערען אָפּגעפיהרט א היים דורך אַ ספעציעלען מענש.

GIMNAZJUM ŻEŃSKIE
Józefa ABA

z prawami gimnazjów państwowych

w Łodzi, Zielona 10, tel. 122-12.

איינשרייבונגען פון ניי-אַריינטרעטענדע שילערינס נעמט אָן דער סעקרעטאַריאַט פון גימנאַזיום פון 10 פריה ביז 13 נאָכמיטאָג.

Dyrektor (–) **J. AB.**

אכטונג, פאַבריקאַנטען!
קויהלען-בירשטען

צו עלעקטרישע

מאטארען און דינאַמאָס

פון די בעסטע סאָרטען גראַפיט און בראָנז פאַבריצירט צו די ביליגסטע פרייזען.

ספעציאַליסט פאַר דינאַמאָ-מאַשינען.

נייע איינריכטונגען און רעפּאַראַטורען.

בוי פון ביליגע קאָלעקטאָרן. לאַנגיעהר. אויסלענד. פּראַקטיק

סאָלידע און פּינקטליכע בעהאַנדלונג. ביטע זיך איבערצייגען.

ישראל מיללער
דיפּלאָמירטער עלעקטראָטעכנ.

Śródmiejska 26 (פריהער ציגעל-גאַס 9)

4607

רעליגיעזע
8-קלאַסיגע גימנאַזיע
„בית אלפנא"
ציגעל-גאַס 28 (פריהער 60)

אָנמעלדונגען פון נייע שילער נעהמט אָן די קאַנצעלאַריע טעגליך פון 10–1 פאַרמיטאָג.

די דירעקציע.

צי האָט איהר שוין מעבעל?

אויב נישט — קומט גלייך צו דער פירמע

S. SALOMONOWICZ i S-ka

Narutowicza 13

tel. 13760

דער גרעסטער אויסוואַהל
די ביליגסטע פרייזען
די בעסטע אויסאַרבייטונגען

DR. MED.
Haltrecht

ספעצ.-אַרצט פאַר הויט און געשלעכטס-קראַנקה., נעהמט אָן פון 8—10 פריה, פון 1—3 נאָכמיטאָג און פון 6 ביז 8.30 אָוועגד. זונטאָג פון 9 ביז 12 בײַטאָג.

פּיעטריקאָווער 10

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med.
W. Eychner

גינעקאָלאָג-אַקושער
זגערזשער 11
טעלעפאָן 72–134
נעמט אָן פון 3–4 נאָכמ. און פון 7–9 אָוונד.

בעקאַנטמאַכונג.
די בעוואוסטע 7-קל. שולע
פאַר קינדער פון יודישער אינטעליגענץ

פון ב. האַמער, פּילסודסקעגאָ 45
(וואָסכאָדניאַ)

מאַכט בעקאַנט, אַז שילער פון 5 יאָהר אָן ווערען שוין אָנגענומען אין אַלע קלאַסען אין קאַנצעלאַריע טעגליך פון 10–2 מיטאָג און 4–7 נאָכמ. די שילער ווערען פּאָרבערייטעט אין אַלע מיטעלשולען. אַ ספּעציעלע אַכט ווערט געלעגט אויף אַלע העבּרעאישע און רעליגיעזע למודים.

די ליישונג.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.